

**EL PROCÉS DE REFORMA COMPTABLE A LES EMPRESES DE L'EURAM:
ADAPTACIÓ I EFECTES DEL NOU PLA GENERAL COMPTABLE**

Josep Lluís Boned Torres

Beques Convocatòria 2006

Índex:

1. Introducció	Pàg. 3
2. Procés de recerca, eines utilitzades i resultats esperats.....	Pàg. 5
3. Objectius de l'estudi.....	Pàg. 7
4. El procés de Reforma Comptable a Europa.....	Pàg. 8
5. Les empreses de l'EURAM i la Reforma Comptable.....	Pàg. 12
6. Conclusions	Pàg. 47
7. Bibliografia	Pàg. 50
8. Annexes.....	Pàg. 53

1. INTRODUCCIÓ

L'any 2002, la Unió Europea va apostar decididament per les Normes Internacionals de Comptabilitat (NIC) a fi d'aconseguir una harmonització comptable a nivell internacional. A l'estat espanyol, la Llei 62/2003 va incloure l'obligació d'aplicar les NIC en els comptes consolidats a partir del 2005 si alguna de les societats d'un grup d'empreses ha emès valors cotitzats en borsa de qualsevol estat membre.

Per a la resta de societats l'aplicació de les NIC als comptes consolidats és voluntària. En canvi, per als comptes individuals es va decidir que s'apliqui la normativa espanyola.

Com a conseqüència de l'anterior, es fa necessari reformar de nou la legislació mercantil i comptable; i així aprovar un nou Pla General de Comptabilitat (PGC); que entra en vigor el proper 1 de gener de 2008 i que a dia d'avui està publicat i disponible en dues versions diferents (emeses per l'ICAC), en dues versions diferents: una primera versió (publicada en el BOE del 20 de novembre de 2007) és la corresponent al Pla General Comptable; i una segona versió (publicada en el BOE del 21 de novembre de 2007) corresponent al Pla General Comptable, versió per a Petites i Mitjanes empreses. És per aquest motiu que ens veiem amb la necessitat de fer una valoració general del que seria l'impacte efectiu d'aquesta reforma comptable en una mostra d'empreses que cohabitin en una mateixa àrea, l'Euroregió de l'Arc Mediterrani.

A mitjans de l'any 2002 vàrem comprovar com degut als mundialment coneguts casos Enron, Parmalat,... es generava una manca de confiança molt important en la informació financera que difonien les empreses a nivell mundial. En l'actualitat els mercats de capitals mundials no tenen fronteres i aquells que participen en aquests mercats no han de trobar barreres per accedir a la informació financera d'alta qualitat, transparent i comparable que necessiten per prendre decisions econòmiques ben fundades.

Des de 1973, el Consell de Normes Internacionals de Comptabilitat (IASB) i el seu antecessor, el Comitè de Normes Internacionals de Comptabilitat (IASC), han estat treballant per desenvolupar, en pro de l'interès públic, un únic conjunt de Normes Internacionals de Comptabilitat (NIC) d'alta qualitat, de fàcil comprensió e implantació,

que puguin ser d'utilitat als inversors en accions, a les entitats de crèdit i altres possibles usuaris d'aquest tipus d'informació.

En referència a la mostra utilitzada per dur a terme l'estudi, hem inclòs empreses amb seu social a l'EURAM agrupades en dos grans segments: un primer grup format per empreses que cotitzen al mercat continu i consoliden resultats i un segon grup, format per petites i mitjanes empreses (PIME's).

Aquest primer grup d'empreses que hem esmentat estaven obligades a implantar les Normes Internacionals de Comptabilitat a partir de l'1 de Gener de 2005, amb lo que ja porten uns anys presentant els seus comptes anuals seguint els requisits de la nova normativa. A més, segons la nova NIIF 1 (primera adopció de les NIC/NIIF) també estaran obligades a presentar els comptes anuals de l'exercici anterior en NIC per tal que els comptes puguin ser comparables amb els de l'exercici anterior.

En definitiva, el fet d'escollir empreses que es troben a les portes de la implantació de les NIC busca obtenir uns resultats més ajustats dels efectes reals de la adopció de la nova normativa, que un cop analitzats ens haurien de donar informació per tal de conèixer els efectes en els comptes anuals de la resta d'empreses que conformen el teixit empresarial de l'Euroregió de l'Arc Mediterrani.

El segon grup (PIME's) encara no han estat obligades a fer servir la nova normativa comptable, i a la majoria dels casos, la seva primera experiència a nivell operatiu serà el proper 1 de gener de 2008. Seguint com a referència estudis recents, tot sembla indicar que les PIME's tenen actualment un coneixement baix relatiu a les Normes Internacionals de Comptabilitat i de la reforma prevista a Espanya. D'aquesta forma, el 40,8% dels gerents declaren no conèixer res de les NIC/NIIF i el 51,1% afirma no conèixer res de la reforma prevista pel nou Pla General Comptable.

Aquest resultat era previsible si tenim present la no obligatorietat d'aplicar les NIC/NIIF per part de les PIME's; però també resulta evident, donat que el proper 1 de gener serà d'obligatòria aplicació del nou Pla Comptable, la necessitat per part d'aquestes empreses de iniciar accions formatives i informatives relacionades amb aquest canvi normatiu.

D'aquesta forma, aquest estudi pot ser clau per entendre quin serà l'impacte de l'actual reforma comptable sobre els punts vitals del teixit empresarial de l'Euroregió de l'Arc Mediterrani, tenint d'aquesta manera una visió clara de les àrees de les empreses més afectades per la reforma comptable segons la seva tipologia i sector d'activitat. En aquest sentit, segons es desprèn del Llibre Blanc de les Empreses de l'EURAM

presentat el passat juliol, entre els sectors amb més pes cal destacar el turístic, el tèxtil (que representa el 65% de tot l'Estat espanyol), el sector químic (54%) i l'editorial (42%). Si només considerem la part de l'EURAM que es troba a l'Estat espanyol, Catalunya té el 61%, el País Valencià el 33% i les Illes Balears el 6% de les empreses de l'EURAM. D'altra banda, presenten una rendibilitat elevada i prou atractiva per atreure inversions. El rendiment sobre els capitals propis és més elevat com més gran sigui la dimensió de l'empresa. Això fa aconsellable polítiques d'aliança, fusions i adquisicions. Comparant les empreses de l'EURAM amb les espanyoles, les primeres es troben més capitalitzades i aposten per una inversió més a llarg termini en comparació amb les empreses espanyoles. Per altra banda, les empreses de l'EURAM presenten una rendibilitat més elevada que la resta de les empreses espanyoles. En quasi tots els sectors augmenta la rendibilitat financera i se situa molt per sobre de la rendibilitat mínima desitjada pels accionistes a excepció d'alguns sectors com el tèxtil, l'auxiliar de l'automòbil o el cuir i calçat, per exemple.

Els *clústers* de Catalunya (químic, editorial, vitivinícola...) destaquen per una adaptació més ràpida a l'entorn competitiu canviant. Respecte al País Valencià, la situació és més desfavorable, per la menor varietat industrial, localitzada en sectors de contingut tecnològic mitjà i baix (tèxtil, joguina, moble...).

Les empreses de l'EURAM es troben en una cruïlla històrica. Per una banda tenen fortaleces importants (solidesa financera, rendibilitat, localització geogràfica...) i també febleses greus (relaxament, dèficits de formació, manca d'orientació al mercat, insuficient inversió en intangibles com marques o disseny, manca d'internacionalització, dèficit fiscal i d'infraestructures, burocratització...).

2. PROCÉS DE RECERCA, EINES UTILITZADES I RESULTATS ESPERATS

Un dels canvis més importants que comporta el NPGC és la inclusió, a la primera part del document, de l'anomenat "Marc Conceptual". Es tracta d'una estructura teòrica en la que es recullen de forma integrada els principis comptables i es donen pautes per a expressar la imatge fidel de l'entitat mitjançant els comptes anuals.

Com a novetat, és destacable que el NPGC indica que per assolir l'objectiu de la imatge fidel s'ha de portar a terme un anàlisi a fons del concepte i no tan sols de la seva forma jurídica, aquest últim, punt de gran importància en el procés de classificació de les operacions econòmiques de les empreses.

Com ja era habitual, segueix sent obligació de l'empresari o dels administradors de la societat, l'obligació de formular els comptes anuals. Aquests comptes anuals, formen una unitat i s'hauran de redactar de forma clara, de tal forma que les dades aportades siguin comprensibles i útils per als usuaris a l'hora de d'analitzar la realitat econòmico-financera de l'empresa, de conformitat amb les disposicions legals. L'aplicació sistemàtica i regular dels requisits, principis i criteris comptables haurà de conduir a que els comptes anuals mostrin una imatge fidel del patrimoni, dels resultats i de la situació financera de l'empresa.

El concepte de imatge fidel adoptat en aquest NPGC segueix una visió legalista, en el sentit de que el nou text indica, que quan es consideri que el compliment dels requisits, principis i criteris comptables inclosos en el Pla General de Comptabilitat no sigui suficient per a mostrar la imatge fidel, es subministraran les informacions complementaries necessàries per assolir aquest objectiu, informacions que normalment es trobaren incloses dintre dels comptes anuals a la memòria.

El NPGC fa especial menció dels requisits que haurà de complir la informació inclosa als comptes anuals, indicant que ha de ser rellevant i fiable. Es considera que la informació és rellevant quan és útil per la presa de decisions econòmiques, es a dir, quan ajuda a avaluar fets passats, presents o futurs, o quan permet confirmar o corregir avaluacions realitzades anteriorment; es a dir, s'entendrà que es compleix el requisit de informació rellevant, quan els comptes anuals de l'empresa mostrin la totalitat dels riscos a que s'enfronta l'empresa.

El NPGC, determina que la informació comptable és fiable quan està lliure d'errors materials i els seus usuaris puguin confiar en que és la imatge fidel d'allò que es vol representar. Dues qualitats derivades de la combinació de rellevància i fiabilitat són la comparabilitat i la integritat.

La funció principal d'aquest projecte de recerca és poder obtenir una sèrie de valoracions sobre l'impacte de la nova normativa comptable en les empreses de l'EURAM. Aquest impacte no només serà de tipus econòmic, encara que segurament aquest sigui el que més preocupi a les empreses pels seus efectes immediats en el

compte de resultats. Caldrà també tenir en compte quin serà l'impacte de la reforma comptable en la imatge de les empreses. És a dir, si un cop implantades aquestes noves normes de comptabilitat, les empreses de l'EURAM veuen millorada la seva imatge "fidel" en els mercats financers, la qual cosa seria molt beneficiós pel seu futur desenvolupament. D'altra banda, aquest estudi vol valorar també quins seran els costos complementaris de la implantació de la nova reforma comptable i els problemes amb els que es poden trobar les empreses de l'Euroregió de l'Arc Mediterrani a l'hora d'implantar aquestes noves normes.

En referència a les eines utilitzades per a realitzar aquest estudi, tenim:

1. Bases de dades empresarials (SABI). SABI (Sistema d'Anàlisi de Balanços Ibèrics) distribuïda per les empreses Bureau van Dijk i Informa. Aquesta base de dades en CD-ROM conté informació comptable de més de 75.000 empreses de Catalunya, País Valencià i Illes Balears amb una facturació, en general, superior a 601 milers d'euros o bé amb més de 10 treballadors, i que han dipositat els seus comptes anuals al Registre Mercantil.
2. Indicadors de referència; ens ajudaran a realitzar els càlculs comparatius entre els diferents grups d'empreses.
3. Informació econòmico-financera presentada per les empreses.

3. OBJECTIUS DE L'ESTUDI

Aquest estudi té com a objectiu principal discernir quins seran els efectes més importants de la implantació del nou pla general comptable en els comptes anuals de les empreses de l'EURAM. Aquesta nova normativa comptable forma part d'una sèrie de reformes comptables implementades tant per les institucions reguladores dels EEUU com de la Unió Europea que pretenen bàsicament homogeneïtzar i estandarditzar la presentació dels estats comptables de les empreses a nivell mundial. Però, se'ns dubte, aquesta variació a l'hora d'interpretar i presentar la informació comptable de les empreses comportarà una sèrie d'afectacions en els seus balanços, comptes de pèrdues i

guanys, i resta d'estats financers que fruit d'aquest procés normatiu seran d'obligatòria aplicació (com és per exemple, l'estat de canvis en el patrimoni net). Per tant, el que s'intenta amb aquest estudi detallat és d'alguna manera, amb la informació actualment disponible (tot i que força limitada si tenim present que la normativa comptable encara no ha estat aprovada) en l'àrea compresa per Catalunya, Comunitat Valenciana i les Illes Balears, predir quins seran els efectes d'aquesta reforma comptable en els diferents apartats dels comptes anuals i més en concret, quin serà l'efecte econòmic d'aquestes modificacions en el compte de resultats de les empreses.

Un dels punts tinguts en compte a l'hora de plantejar l'estudi han estat les variables de segmentació de la informació obtinguda a partir de les bases de dades utilitzades. Queda clar, doncs, que almenys en un primer període totes les empreses de l'EURAM no es veuran afectades per igual degut a la nova reforma comptable. Tal i com plantegen les institucions reguladores de les NIC, han estat les empreses que cotitzen a borsa i consoliden resultats les primeres que han d'implantar aquestes noves normes per tal que tinguin una total transparència a l'hora de ser analitzades per inversors, auditors, entitats financeres, ... En un segon estadi, 1 de gener de 2008, s'afegiran tota la resta d'empreses a la nova normativa per tal de tenir un sistema comptable homogeni.

4. EL PROCÈS DE REFORMA COMPTABLE A EUROPA.

L'estratègia de la UE en matèria d'informació comptable ha anat lligada a la recerca d'uns criteris d'uniformitat en la informació comptable que facilitin la comprensió als diferents usuaris nacionals i internacionals. Fins fa uns anys, cada país tenia una normativa comptable pròpia que permetia obtenir una informació uniforme entre les empreses del mateix país. Actualment, la internacionalització de l'economia exigeix la comparabilitat de la informació financera de totes les empreses que actuen en el mateix mercat, juntament amb una necessària uniformitat, imparcialitat i comprensibilitat. Aquestes qualitats faran de la informació financera una informació fiable per als usuaris. Com no existeix cap país de la UE o del món sencer que disposi d'un sistema de normes suficientment desenvolupat per a complir amb totes les característiques anteriors, s'ha decidit iniciar un procés de normalització comptable internacional.

A fi d'iniciar l'harmonització comptable en la UE es van crear una sèrie de directives que havien d'establir les bases d'homogeneïtat en la informació comptable. Les directives que apuntaven a la informació comptable van ser:

IV Directiva (78/660/CEE); La Directiva no va significar la creació d'un cos normalitzador de doctrina en l'àmbit europeu, sinó la introducció d'un cos de mínims en les diferents legislacions nacionals que sense arribar a integrar les diferents normatives comptable, va permetre millorar considerablement el nivell de la qualitat de la informació publicada per les societats.

VII Directiva (83/349/CEE); Aquesta Directiva va instaurar l'obligació per a una societat matriu de preparar, a part dels seus comptes individuals, els comptes consolidats que reflecteixen la situació financera del grup com si es tractés d'una sola entitat. De fet, part de l'esforç normalitzador internacional va dirigit en aquest sentit, per ser els comptes consolidats els que es presenten en les diferents borses internacionals.

Els principals problemes amb els quals es va trobar el procés d'harmonització iniciat a partir de la IV i VII Directives van ser la rigidesa temporal, a causa d'un escenari econòmic-financer en constant evolució. La falta de comparabilitat, degut bàsicament al gran nombre d'opcions que són possibles en el marc de la IV Directiva, als nombrosos aspectes que no són tractats en les Directives i també a les diferents interpretacions que s'han donat a les disposicions de la IV Directiva. I finalment la normativa comuna a totes les empreses, la qual cosa dificulta l'acceptació en els mercats internacionals de la informació financera preparada per les empreses nacionals. Una possible solució al problema més urgent amb el qual es trobava la UE, que era el de les grans empreses multinacionals, podia ser excloure-les del camp d'aplicació de les Directives i donar-los la possibilitat que poguessin aplicar altres normes comptables amb la fi que els comptes consolidats de la matriu no haguessin de preparar-se sota dues o més normatives comptables diferents. Altres possibles solucions plantejades van ser arribar a un acord amb els EEUU sobre un reconeixement mutu dels comptes anuals, actualitzar les Directives i crear un organisme de normalització comptable europeu. En qualsevol cas es tenia una idea molt clara, el procés d'harmonització comptable no havia de suposar la creació d'un nivell addicional de normes que vingués a ajuntar-se a les ja existents.

La IV i VII Directives van ser, en el seu moment, les encarregades d'iniciar un procés harmonitzador que, com a conseqüència del dinamisme empresarial i les noves demanda de l'economia en constant evolució, va quedar inacabat i molt limitat. És per

aquest motiu que en el si de la UE es va crear un nou enfocament amb l'objectiu d'establir un conjunt de normes que sigui acceptat en els mercats de capitals de tot el món. Aquesta “nova” estratègia era conscient dels problemes que suposava comparar dos marcs comptables diferents, decidint-se per realitzar en primer lloc un estudi sobre la conformitat entre les IAS (International Accounting Standards) i les Directives Comptables amb la finalitat de detectar possibles incompatibilitats. Des d'aquest moment s'estableix una harmonització a dues velocitats: una primera velocitat per a les empreses europees cotitzades en els mercats de capitals internacionals i una segona velocitat per a aquelles empreses que no els afectava directament la pressió dels mercats. D'altra banda s'estableixen diferents camps de coherència previs a la creació del pla d'acció traçat en 1999. En primer lloc en el camp internacional ja que existia una aposta generalitzada en l'harmonització, i en aquest context les normes IASB havien de tenir un paper prioritari. En segon lloc, havia d'aconseguir-se la convergència entre el resultat econòmic i el resultat fiscal. I finalment, havia d'existir una coherència entre els comptes individuals i consolidats.

En 1999 s'estableix un pla d'acció marcant diverses línies d'actuació:

- Introducció del “valor raonable” en la IV i VII Directives

Aquesta proposta de modificació feia referència exclusiva a la introducció del valor raonable per a determinats elements del balanç, que se subscriuen exclusivament a determinats instruments financers, en els comptes anuals consolidats.

- Millora en les pràctiques de auditoria

Una de les primeres mesures en el camp de la auditoria havia tingut lloc amb la publicació de el “Llibre Verd” de la auditoria que realitza una exposició general de la auditoria i les principals àrees d'actuació. Els objectius de les diferents recomanacions publicades per la UE són garantir que els inversors i altres parts interessades puguin basar-se plenament en la fiabilitat dels comptes auditats, impedir conflictes d'interessos entre els auditors i augmentar la protecció en la UE contra escàndols financers. El pla per a arribar a aquests objectius està dividit en quatre prioritats a curt termini: Modernització de la VIII Directiva sobre dret de societats, Reforç de la infraestructura reguladora de la UE, Consolidació del control públic de la professió d'auditor, Aplicació de les Normes Internacionals d'Auditoria a totes les auditories legals de la UE. I sis prioritats a mitjà termini: Millora de les

sancions disciplinàries, Augmentar la transparència de les auditories i les seves xarxes, Consolidació dels comitès d'auditoria i de control intern, Reforç de la independència de l'auditor i codi d'ètica, Aprofundiment del mercat interior de serveis d'auditoria, Examen de la responsabilitat de l'auditor.

- Actualització de l'estratègia comptable “camí a seguir”

El Consell Europeu va celebrar els dies 23 i 24 de març de 2000 a Lisboa una sessió especial en les quals es va marcar com estratègia global de la UE, entre unes altres, millorar la possibilitat de comparació dels estats financers de les empreses. Posteriorment, el 11 de maig de 2000, es planteja una nova comunicació de la UE que estableix els terminis de la implantació de la nova normativa internacional: Abans de finals de 2000, la Comissió presentarà una proposta formal per a la qual s'exigeixi a totes les societats de la UE admeses a cotització en mercats regulats, que elaborin comptes consolidats de conformitat amb les IAS. Abans de finals del 2001, la Comissió presentarà una proposta per a modernitzar les Directives comptables de la UE, que continuen sent la base per a la informació financera per a totes les societats anònimes de la UE. A partir de 2005, l'aplicació de les IAS als comptes anuals de les societats que cotitzin en borsa esdevé obligatòria. Posteriorment es publiquen en el si de la UE dos reglaments: Reglament 1606/2002; l'objecte del qual és el d'establir les normes per a l'adopció i aplicació dintre la UE de les IAS, amb la finalitat d'harmonitzar la informació financera facilitada per les societats cotitzades i aconseguir que de la seva aplicació es derivi una imatge fidel de la situació financera i dels resultats d'una societat, de manera que aquesta normativa afavoreixi l'interès públic europeu i compleixi els criteris bàsics sobre la qualitat de la informació requerida perquè els estats financers siguin útils per als usuaris. Reglament 1725/2003; Es publiquen un total de 32 normes i 28 SIC existents a la data d'entrada en vigor de l'anterior reglament (14.10.02) llevat de la IAS 32 i la IAS 39 juntament amb les Interpretacions relacionades amb les mateixes.

- Modernització de la IV i VII Directives

L'aplicació “directa” de les Normes IAS per als comptes consolidats de les societats a les quals es refereix el Reglament 1606/2002 planteja la necessitat de modificar les Directives que conformen la columna vertebral de la normativa comptable de la UE perquè incorporin els principals criteris, opcions i alternatives de les IAS a fi que existeixi la necessària coherència entre si. Les principals modificacions de la

Directiva 78/660/CEE són l'obligatorietat d'incloure l'estat de flux de tresoreria en la informació comptable, així com l'obligatorietat que els imports del balanç i el compte de resultats guardin relació amb el contingut de la transacció sobre la base del criteri del fons sobre la forma. I la potenciació dels informes de gestió com eina d'informació, així com la progressiva homogeneïtat dels informes de auditoria. Respecte a la Directiva 83/349/CEE, al marge de les modificacions derivades de les introduïdes en la IV Directiva, a fi que els comptes consolidats guardin la necessària homogeneïtat amb els comptes individuals, són de destacar les modificacions proposades respecte la consideració d'empresa filial sempre que sigui controlada per una empresa matriu, tingui o no aquesta participació en ella, i l'exclusió de determinades empreses en els comptes consolidats.

A nivell espanyol, l'estudi més destacat ha estat el “Llibre blanc per a la reforma de la Comptabilitat a Espanya” on es posa de manifest la situació actual i s'estableixen les pautes per a escometre una reforma moderna. Les primeres reformes substancials en el règim de comptabilitat han tingut lloc amb la Llei 62/2003 (30.12.03) que modifica el Codi de comerç i el TRSLSA que adequa la normativa interna als Reglaments de la UE. Les reformes més substancials són les referides a la nova definició del grup a l'efecte de consolidació, el criteri del valor raonable per als instruments financers i l'ampliació del contingut de l'informe de gestió consolidat. D'aquesta forma, en la formalització de tot aquest procés arriba a Espanya, en primera instància amb l'entrada en vigor de la llei 62/2003 que exigeix que les companyies cotitzades que presenten comptes individuals informin en la memòria dels possibles efectes de l'adopció de les IAS sobre els seus fons propis i resultat. Així com es permet als grups no cotitzats a presentar comptes anuals consolidades aplicant les IAS regularment; en segon lloc amb l'aprovació de la llei 16/2007 del 5 de juliol, que adapta la terminologia introduïda per la normativa internacional als àmbits fiscals i mercantils; i en últim lloc amb la aprovació del Pla General Comptable el 20 de novembre de 2007 amb les seves diferents versions.

5. LES EMPRESES DE L'EURAM I LA REFORMA COMPTABLE.

En un estudi realitzat l'any 2004 per la firma d'auditoria Deloitte en el qual s'analitzava quina era la percepció i les actituds de les principals companyies

espanyoles vers l'aplicació de les Normes Internacionals de Comptabilitat, la majoria dels enquestats considerava que la informació que les empreses subministrarien al mercat seria més comprensible (60,2%) i sobretot van incidir en dos factors de vital importància: la fiabilitat de la informació (66,8%) i la transparència amb que les empreses informaran de les seves operacions (72%). Per tant, la valoració inicial dels efectes d'aquesta nova normativa era força positiva.

Tot i aquesta bona acollida inicial, existia una certa preocupació per les diferències entre aquesta nova normativa i el PGC. Segons aquest mateix estudi, el 41,1% de les empreses enquestades consideraven que les NIC són diferents o molt diferents de la actual normativa comptable, mentre que només un 16,4% consideraven que les NIC i les normes del PGC eren semblants en la seva major part. Aquest fet portava a demanar a les empreses, quines eren les principals diferències que veien entre ambdues normatives i quines mesures havien pres per tal d'intentar evitar possibles problemàtiques futures a l'hora d'aplicar les NIC.

En referència a la primera qüestió "principals diferències entre ambdues normatives", la resposta va ser la següent:

Aspectes que més preocupen en relació a les NIC	%
1. Són necessaris desglossaments d'informació molt significatius	45,8
2. Mètode del valor raonable	40,6
3. En ocasions són poc concretes, haurien de contenir més guies d'aplicació	38,6
4. En ocasions són massa generalistes, haurien d'incloure més desenvolupaments sectorials	32,1
5. Conté alternatives i opcions	26,1
6. Són excessivament complexes i difícils d'entendre	14,

Per preparar els estats financers consolidats segons les Normes Internacionals de Comptabilitat es precís que totes les empreses que formen part del grup homogeneïtzin les seves polítiques comptables i normes de valoració, de manera que es consolidi informació homogènia. Per tant, no és de estranyar que en relació amb l'esforç a realitzar per adoptar les NIC, les principals companyies considerin que l'adaptació de

processos comptables sigui l'àrea de major esforç (58,8% dels enquestats), seguida d'aprop per les necessitats de formació específica en Normes Internacionals de Comptabilitat (51,5%) així com l'adaptació dels sistemes informàtics (51,2%) i els sistemes de control de gestió (49,8%).

Si donem un pas endavant en el temps, i fem referència als principals canvis que reflexa l'actual esborrany del pla comptable i als que hauran de fer front les empreses de l'Euram a partir del proper gener de 2008. Entre aquests canvis, el primer que cal destacar fa referència a la presentació dels comptes anuals en el que serà el seu nou format, passant d'un format actual on estant format per tres documents (balanç, compte de resultats i memòria) a un nou format que compren a més del balanç, del compte de pèrdues i guanys i de la memòria, l'estat de canvis en el patrimoni net (ECPN) i l'estat de fluxos d'efectiu (EFE). Per tant, desapareix el quadre de finançament. L'EFE no serà obligatori per a les empreses que puguin formular el balanç i memòria abreujats. En el ECPN es recollirà el registre de certs ingressos ocasionats per variacions de valor derivades de l'aplicació del criteri del valor raonable que revertiran al compte de pèrdues i guanys quan es produeixi la baixa, deterioració o alienació. El ECPN inclou a més del resultat de l'exercici, les variacions per canvis en criteris comptables, les correccions d'errors, i altres ajustaments i variacions de valor.

5.1. Principals canvis derivats del Nou Pla Comptable.

Amb l'objectiu de que el nou PGC segueixi les pautes de les NIC/NIIF passen a ser obligatoris aspectes com els següents:

- Un dels canvis és importants del NPGC és la introducció del anomenat marc conceptual. Es tracta d'una estructura teòrica que s'encarrega del desenvolupament normatiu del PGC. S'hi recullen de forma integrada els principis comptables i es donen pautes per a expressar el concepte "imatge fidel" de l'entitat mitjançant els seus comptes anuals. Per tal d'aconseguir-la, es destaca la importància de portar a terme un anàlisi del fons de les operacions i no tan sols de la seva forma jurídica, lo que resulta de gran importància a la classificació de les operacions econòmiques de les empreses. L'aplicació sistemàtica i regular dels requisits, principis i criteris comptables haurà de conduir a les empreses a que els seus comptes anuals mostrin la "imatge fidel"

del seu patrimoni, dels resultats i de la seva situació econòmico-financera. Dins aquest marc conceptual en el qual s'hi detallen els objectius de la informació i les hipòtesis bàsiques que regulen la informació financera. Els principis comptables són pràcticament idèntics als del PGC de 1990, tot i que val la pena fer menció de l'eliminació del principi del preu d'adquisició per a valorar totes les partides incloses a l'actiu del balanç de situació, així com la “degradació” del principi de prudència, lo que a la pràctica real suposarà un canvi radical en tot el tema de les despeses provisionables.

- Normes de valoració:
 - S'introdueix el criteri de valor raonable per a determinats actius i passius, essencialment els de caràcter financer. Això representa un canvi radical respecte el tradicional sistema de valoració basat en el preu històric d'adquisició.
 - Les diferències de canvi no realitzades en moneda estrangera passen a ser beneficis de l'exercici, lo que resulta d'especial rellevància en fer referència a diferències de canvi encara no realitzades.
 - Les subvencions, donacions i llegats es valoren a valor raonable, tot i que la seva comptabilització patirà modificacions significatives.
 - Determinades permutes d'actius immobilitzats es valoren a valor raonable, en concret aquelles que siguin considerades com a permutes comercials, deixant a preu de cost les permutes no comercials.
- Comptes anuals:
 - El balanç de situació canviarà radicalment en quant a la seva estructura. S'abandona la nomenclatura d'actiu fix i circulat i passem a anomenar-lo actiu no corrent i corrent respectivament, tot i que a la pràctica real el canvi va molt més enllà d'un simple canvi de nomenclatura i com veurem durant aquest treball, tenen implicacions importants a l'hora d'analitzar els comptes anuals de les empreses. De fet, suposa abandonar el concepte tradicional de que els recursos circulants són aquells que s'espera convertir en líquid en menys de 12 mesos, tenint molt present que a partir d'ara el concepte clau d'actius corrents farà referència a aquelles partides d'actiu que s'espera convertir en efectiu en el transcurs normal de les operacions de l'empresa, independentment que aquest període de temps sigui superior als 12 mesos. Aquest mateix canvi de

nomenclatura afectarà també als passius que passen a anomenar-se passius corrents i no corrents en comptes dels passiu a curt i llarg termini que tenim actualment recollits a la normativa comptable vigent.

- El compte de pèrdues i guanys passa a tenir el format vertical (columna única) i es seguirà mantenint el la classificació per naturalesa existent actualment.
- Com ja s'ha indicat, s'introdueixen dos nous estats (ECPN i EFE), encarregats de complementar la qualitat i quantitat dels comptes anuals. L'ECPN serà l'encarregat de complementar les dades referides al patrimoni net del balanç de situació a l'hora que també actuarà d'enllaç entre el compte de resultats i els nous grups comptables que apareixen en aquest procés de reforma (les despeses i els ingressos imputats contra fons propis, grups comptables 8 i 9). L'EFE serà el substitut del tradicional quadre de finançament i té com a objectiu explicar les variacions produïdes en una empresa pel que fa al seu disponible.
- El resultat de l'exercici es calcula en el compte de resultats (per la diferència entre els ingressos del grup 7 i les despeses del grup 6) i els resultats que es traspassen directament al patrimoni net (procedents d'ingressos del grup 9 i despeses del grup 8, que són dos nous grups de comptes, tot i que el seu funcionament serà l'equivalent a comptes d'ordre).
- En la memòria s'inclou la informació segmentada. De totes formes, la informació segmentada només és obligatòria per a les empreses que no poden formular compte de pèrdues i guanys abreujada. A més, podrà ometre's la informació segmentada quan pugui ocasionar greus perjudicis a l'empresa per tractar-se informació de gran contingut estratègic. Aquest redactat farà que en la pràctica siguin molt poques les empreses que facilitin informació segmentada.
- Nous límits per a la formulació del balanç abreujat i per a la formulació del compte de pèrdues i guanys abreujada. Els nous límits són:

LIMITS BALANÇ DE SITUACIÓ	IMPORTS
VOLUM ACTIUS	2.850.000€
XIFRA DE NEGOCI	5.700.000€

EMPLEATS	50
LÍMITS COMPTE DE RESULTATS	
VOLUM ACTIUS	11.400.000€
XIFRA DE NEGOCI	22.800.000€
EMPLEATS	250

Aquests nous límits són els que es tindran en consideració a partir del proper 1 de gener de 2008, per analitzar obligatorietat d'auditar-se, per aquelles empreses que superin dos dels tres límits referents al balanç de situació durant dos anys continuats, ja es considera gran empresa; obligatorietat de consolidar, per aquelles empreses que superin dos dels tres límits referents al comptes de resultats durant dos anys continuats. Addicionalment, també es faran servir aquests límits per veure quina és la versió de pla comptable que correspon a cada empresa. D'aquesta forma, si una empresa es considera gran empresa, està obligada a fer servir el Pla Comptable General. Si l'empresa no supera els límits de balanç, es considerada PIME i pot escollir entre fer servir la seva versió de Pla Comptable per PIME's o fer servir la versió per a Grans Empreses, tot i que ha de ser conscient que la seva elecció s'haurà de mantenir un mínim de tres anys, o el que és el mateix, hi haurà de presentar tres comptes anuals.

- En aplicació del criteri de la substància sobre la forma de l'operació, l'arrendament financer deixa de ser un dret sobre un bé i passa a ser considerat un actiu no corrent material (immobilitzat material) quan es refereixi a béns que tinguin aquesta naturalesa.
- En cas de venda amb arrendament financer posterior (lease-back) no es canviarà la naturalesa de l'actiu. Es reflectirà el deute i els interessos aniran al compte de pèrdues i guanys al llarg de la vida de l'operació.
- En relació amb l'impost sobre beneficis poden existir diferències temporàries que són conseqüència de les diferències temporals entre fiscalitat i comptabilitat; i d'ingressos i despeses que van al patrimoni net i no a la base imposable de l'impost.

- En cas de canvi en criteris comptables o de correcció d'errors s'haurà d'efectuar una aplicació retrospectiva. Això suposa retocar els comptes ja tancats d'anys anteriors, el que és una novetat important en relació al PGC anterior.
- Hi ha termes que canvien la denominació per a adoptar la nomenclatura de les NIC/NIIF. Per exemple, poden destacar-se els següents:

Denominació en el nou PGC	Denominació en el PGC 1990
Corrent	Circulant o a curt termini
Deteriorament	Provisió d'actiu
Excepcional	Extraordinari
Intangible	Immaterial
Instruments de capital	Accions
No corrent	Immobilitzat o a llarg termini

Hi ha termes nous, o que tenen un significat nou, com per exemple els següents:

Denominació	Significat
Immobilitzat biològic	Animals vius o plantes utilitzats per a producció o transformació de productes agrícoles.
Combinació de negocis	Operació en la qual una empresa adquireix el control d'un o diversos negocis.
Construccions i terrenys funcionals	Inversions immobiliàries que s'usen en la producció o subministrament de béns o serveis, o bé per a fins administratius; o per a vendre'ls en el curs ordinari de les operacions.
Construccions i terrenys d'inversió	Inversions immobiliàries que es tenen per a obtenir rendes i/o plusvàlues.
Cost amortitzat d'un instrument financer	Import al que inicialment va ser valorat l'instrument financer, menys els desemborsaments de principal,

	més o menys, segons procedeixi, la part imputada en el compte de pèrdues i guanys o la reducció de valor per deteriorament.
Diferències temporàries	Són les derivades de la diferent valoració, comptable i fiscal, atribuïda als actius, passius i determinats instruments de patrimoni de l'empresa, en la mesura que tinguin incidència en la càrrega fiscal futura.
Moneda de presentació	Moneda en la qual es formulen els comptes anuals, és a dir, l'euro.
Moneda funcional	Moneda de l'entorn econòmic principal en el qual opera l'empresa. Normalment, és l'euro.
Permuta de caràcter comercial	Permuta en la qual els fluxos d'efectiu de l'immobilitzat rebut difereixen dels corresponents a l'actiu lliurat.
Provisió	Passiu no financer clarament especificat quant a la seva naturalesa, però que en la data de tancament de l'exercici, resulta indeterminat respecte al seu import o a la data que es cancel·larà, sempre que sigui probable que al seu venciment, i per a liquidar l'obligació actual que representa, hagin de lliurar-se o cedir-se recursos que incorporin beneficis o rendiments econòmics futurs.
Unitat generadora d'efectiu	Grup identificable més petit d'actius

	que genera entrades d'efectiu que són, en bona mesura, independents dels fluxos d'efectiu derivats d'altres actius o grups d'actius.
Valor en ús d'un actiu	És el valor actual dels fluxos d'efectiu esperats, actualitzats a un tipus de descompte adequat per a l'actiu en qüestió.
Valor present d'un passiu	És el valor actual descomptat dels fluxos d'efectiu a pagar pel passiu.
Valor raonable	Import pel que pot ser adquirit un actiu o liquidat un passiu, entre parts interessades i degudament informades, que realitzen una transacció en condicions d'independència mútua.

En el nou Pla General Comptable, amb l'objectiu d'aconseguir una major comparabilitat entre les empreses, s'eliminen la major part de les opcions que existeixen en les NIC/NIIF. No obstant, segueixen existint operacions que poden ser susceptibles de formes alternatives de reflex comptable. Això és conseqüència de l'existència d'opcions i d'aspectes que requereixen un tractament eminentment subjectiu que afecten als principis comptables, als criteris i normes de valoració, i a la forma de presentació en els comptes anuals. Entre els temes que poden ser objecte de tractaments comptables alternatius cal destacar els següents:

- Obtenció del valor raonable: Quan no existeixi un mercat actiu, l'obtenció del valor raonable de determinats actius o passius pot donar lloc a una diversitat de mètodes.
- Obtenció del valor en ús, del valor present i del cost amortitzat d'un passiu financer. També donaran lloc a interpretacions subjectives els mètodes per a obtenir aquests valors ja que la determinació dels fluxos d'efectiu i de les taxes

de descompte comporta una alta dosi de subjectivitat si no es concreten més en la normativa comptable.

- Amortitzacions, deterioraments i provisions: per la seva pròpia naturalesa, aquests conceptes comporten una gran subjectivitat en la seva estimació, especialment si es fa referència als dos últims conceptes.
- Despeses de recerca i desenvolupament: seran despeses de l'exercici que es realitzin, però si es compleixen determinades condicions es podran activar, tot i que inicialment les NIC/NIIF aposten decididament per la no activació de les despeses de recerca, deixant oberta aquesta possibilitat per les despeses de desenvolupament.
- Existències: es pot aplicar el criteri FIFO o el promig, tot i que el més rellevant en aquest punt és la no possibilitat de seguir fent servir sistemes LIFO, opció permesa actualment per l'actual normativa comptable.

5.2. Impacte de la reforma comptable.

Amb la reforma comptable que hem anat comentant en els punts anteriors resulta força evident que els canvis arribaran a les empreses pel que a la comptabilització dels fets comptables així com de l'estructura dels comptes anuals a dipositar en el registre mercantil, no obstant, cal no oblidar que arribats a aquest punt, tan sols hauríem fet una part del treball, donat que un dels impactes més importants pel que fa al NPGC ens arribarà per les diferències que es puguin donar a l'àmbit de l'anàlisi econòmic-financer. En aquest sentit resulta força important analitzar els principals impactes que sobre els elements de patrimonials i de resultat que provocarà en la publicació dels comptes anuals l'entrada en vigor d'aquesta normativa comptable ja aprovada. En aquest sentit, podem destacar les variacions agrupades segons afectin al balanç de situació o al compte de resultats.

5.2.1. Balanç de situació.

Agrupades per masses patrimonials, els principals canvis inclosos al NPGC són:

Fons propis

Els fons propis són una de les partides que conformen el balanç de situació que pateix una variació destacable amb l'aplicació de la nova normativa. Fins ara, el patrimoni estava format pels fons propis, les reserves, els resultats anteriors,... i acostumava a ser estable, sense patir variacions importants. A partir del 2008, els fons propis d'una empresa podran variar de forma important d'un exercici a un altre, degut a que moltes de les variacions de l'actiu es faran contra reserves, amb lo qual serà una partida que oscil·larà constantment. Tot i que totes les diferències són diverses, podem destacar-ne algunes que afectaran especialment a les empreses:

- **Instruments financers**; han de valorar-se, en general, al seu valor de mercat registrant-se l'impacte inicial contra el compte de reserves. Totes aquelles empreses que posseeixen actius o passius financers veuran afectat el seu patrimoni per l'adopció d'aquesta normativa ja que passem de valorar els instruments financers al menor import entre el preu d'adquisició i el valor de mercat a valorar-los majoritàriament pel valor de mercat.

- **Actius intangibles**; les despeses d'establiment i posada en marxa es consideren resultats de l'exercici en el que es produeixen, a excepció de les despeses d'ampliació de capital, que disminueixen el patrimoni de la societat. Així mateix, les despeses a distribuir en diferents exercicis també desapareixen del balanç ja que es consideren resultats de l'exercici.

- **Amortitzacions del fons de comerç**; les fusions han de registrar-se a valor de mercat. El fons de comerç que en surti després d'assignar el sobrepreu pagat en una adquisició o fusió pels actius i passius de la societat adquirida, no s'amortitza sistemàticament si bé es realitza un test de deteriorament (impairment test) amb una periodicitat anual.

- **Accions pròpies o Autocartera**; l'autocartera es considera com un menor import dels fons propis i els impactes derivats de la venda o amortització de la mateixa es registraran en cas que es produeixin, com a càrrec o abonament a reserves.

- **Impostos**; les bases imposables negatives i les deduccions pendents de compensar hauran de registrar-se al balanç de situació sempre i quan sigui probable la seva recuperació.

Altres partides que poden afectar al patrimoni de les empreses són: les pensions, els contractes d'assegurances, els ajustos per inflació, les prestacions post-empleo i per finalització laboral, diferències de canvi, ...

Endeutament

A nivell agregat l'endeutament financer de les empreses amb l'aplicació de la nova normativa comptable es veurà modificat per les variacions que puguin representar conceptes com: impostos diferits, participacions preferents, operacions a llarg termini (modalitat arrendaments financers); tots aquells bens que l'empresa adquireixi o hagi adquirit mitjançant un contracte d'arrendament financer han d'estar contemplats en el balanç de situació. A l'actiu, comptabilitzarem el bé pel seu valor d'adquisició o de mercat a la partida d'immobilitzat material, i en el passiu, s'imputarà aquest valor com un endeutament financer a llarg termini. En aquest sentit la principal novetat ve donada pel fet que moltes empreses hauran de reconèixer com a financers arrendaments que fins a dia d'avui es consideraven operatius i no es veien reflexats en el balanç de l'empresa. Aquest serà un dels canvis més importants en el sentit en que afectarà a totes les empreses, incloses les PIME's.

Altres reclassificacions que poden afectar l'endeutament de les empreses analitzades són: *les despeses a distribuir, l'autocartera i altres instruments de capital, ...*

Despeses d'establiment

Segons el NPGC, les despeses d'establiment no poden considerar-se un actiu i per tant, s'han d'eliminar del balanç i s'han d'imputar com una despesa en el període en el qual es computen. Per tal de neutralitzar l'efecte de la reducció dels actius es procedeix a reduir la partida de resultats d'exercicis anteriors del passiu ja que les despeses d'establiment es considera que han afectat als resultats dels exercicis anteriors.

Immobilitzats

L'impacte de la nova normativa sobre els immobilitzats que presenten les empreses, ha quedat força diluït degut a que el NPGC és força conservador pel que fa a la introducció de les alternatives que preveuen les NIC/NIIF; política conservadora que es tradueix en una regulació dels immobilitzats materials i intangibles amb pocs canvis, tot i que força significatius, quedant tan sols canvis més evidents en el bloc dels immobilitzats financers.

a) Immobilitzat immaterial (intangible)

D'acord amb el NPGC només podran ser considerats actius immaterials (intangibles) quan l'empresa pugui provar que els actius poden reportar un benefici econòmic futur, i es pugui determinar de forma clara el cost d'aquests actius, que hagin estat adquirits a títol oneros i que siguin separables; o el que és el mateix, formalment han de complir amb la condició de identificabilitat. També s'obliga, a la major part dels casos, a les empreses a reclassificar aquells actius adquirits mitjançant el mètode del leasing, d'immobilitzat immaterial a immobilitzat material, atès que a partir del proper 1 de gener de 2008, els leasings s'han de comptabilitzar en funció la naturalesa del be arrendat i no en funció del contracte en que estigui formalitzada l'operació d'arrendament.

b) Immobilitzat material

Pel que fa a l'actiu material, pocs són els canvis que arriben a les empreses fruit de l'adaptació de les NIC/NIIF, però tot i això n'hem de destacar varies. Fer menció que a partir del proper 1 de gener de 2008, tot i que segueix en vigor l'aplicació del cost d'adquisició com a criteri per valorar els immobilitzats materials, hem de comentar que en la nova normativa, es regula de forma diferent tant el tractament dels costos financers vinculats a l'adquisició d'actius, com el tractament dels costos futurs per desmantellament. Pel que fa als costos financers, la normativa actual permet a les empreses activar les despeses financeres vinculades a adquisició d'actius per aquells imports dels interessos que es produeixin entre l'adquisició de l'actiu i la posada en funcionament. D'acord amb la nova normativa, es produeix un canvi força significatiu, i es que a partir del 2008, no està permesa aquesta activació en els casos on hi hagi menys

d'un any entre l'adquisició i la posada en funcionament, i passa a ser obligatòria en aquells casos on s'hagin superat els 12 mesos entre adquisició i entrada en funcionament. Pel que fa als costos futurs de desmantellament, amb la normativa actual no es permet l'activació d'aquests imports com a major valor dels actius en cap cas, mentre que a partir del proper any sí podrem activar com a major valor dels immobilitzats aquests imports, sempre i quan siguin fiables, la xifra activada correspongui amb el valor actual de la despesa futura per desmantellament i es procedeixi, de forma simultània, a crear una provisió per desmantellament pel mateix import del valor actual de les despeses futures, que òbviament, s'haurà d'anar actualitzant de forma periòdica.

Un canvi més dels que ens trobarem a partir del proper any fa referència a la desaparició dels fons de reversió, que tot i no ser un compte comptable del bloc dels immobilitzats materials, sí que el seu efecte es produirà sobre ells. Això ve donat perquè segons el NPGC no es dota fons de reversió i tots els actius es deprecien per amortització, per tant el fons de reversió desapareix del passiu i en l'actiu disminueix l'immobilitzat material (pel fet que augmenta l'amortització acumulada).

Arribats en aquest punt, si tenim presents els canvis comentats fins ara, ja podem veure que pronosticar un efecte generalitzat per a totes les empreses és força complicat, ja que en funció de quins dels canvis esmentats es produeixin tindran un impacte negatiu o positiu sobre els immobilitzats materials i intangibles.

c) Immobilitzat financer

Les variacions d'aquesta partida de l'actiu poden arribar a ser força significatives en funció de l'empresa on ho apliquem. Les principals diferències en relació a la normativa actual venen donades pel fet que en els actius financers apareixen nous criteris valoratius a banda del de preu d'adquisició, que es mantindrà per algun d'ells. En altres paraules, a dia d'avui, tots els actius financers es comptabilitzen d'acord al seu preu d'adquisició, mentre que a partir del proper gener de 2008, el criteri de preu d'adquisició tan sols es farà servir per els actius financers que es considerin de grup, multigrup i associades. La resta d'actius financers s'hauran de registrar, pel que fa a la seva valoració posterior, fent servir algun dels dos criteris nous en funció de quin sigui l'actiu financer que volem valorar. D'aquesta forma, pels actius financers que siguin préstecs, partides a cobrar o inversions mantingudes fins a venciment, serà obligatori per a totes les empreses fer servir el sistema de valoració de cost amortitzat, lo que

suposarà aplicar un tipus d'interès efectiu per calcular de forma periòdica el valor de cada un d'aquests actius, implicant la diferència que pugui resultar contra el compte de pèrdues i guanys. Aquest nou criteri valoratiu serà d'obligatòria aplicació per a totes les empreses. Els actius financers considerats com de cartera de negociació, serà d'obligatòria aplicació, també per a totes les empreses, fer servir com a criteri de valoració posterior, el valor raonable, es a dir el valor de mercat del bé. Això suposarà, en el cas més habitual que les accions que l'empresa consideri com inversió especulativa, s'hauran de valorar a preu de mercat de forma periòdica i imputar la diferència en relació al seu preu d'adquisició contra el compte de resultats. En el cas dels actius financers disponibles per a la venda, on hi trobem, per exemple, les accions de tinença, també s'hauran de valorar pel seu valor raonable (preu de mercat), amb la diferència que no impactaran contra el compte de resultats, en aquest cas, les variacions del seu valor es portaran contra un compte de fons propis (com podem veure, és complicat aïllar els efectes en un sol apartat) fent servir els nous grups comptables 8 i 9. Aquesta última categoria d'actius financers estarà valorada a preu d'adquisició en tot moment si l'empresa a que fem referència es considerada com una PIME.

Fons de comerç

El fons de comerç que resulti després d'assignar el sobrepreu pagat en una adquisició o fusió als actius i passius de la societat adquirida; tan sols podrà aparèixer a l'actiu de l'empresa quan el seu valor es posi de manifest en virtut d'una adquisició onerosa, en el context d'una combinació de negocis. No s'amortitza sistemàticament si bé es realitza un test de deteriorament (deteriorament que en el cas del fons de comerç tindrà un caràcter irreversible) amb una periodicitat anual amb l'objectiu de concloure sobre la seva recuperabilitat. D'aquesta forma, la regulació comptable pel que fa al fons de comerç canvia radicalment si tenim present que en els últims anys aquesta partida comptable es podia amortitzar sistemàticament. Però això no es tot, ja que fruit de l'entrada en vigor de la Llei 16/2007, tenim el condicionant afegit que, tot i que comptablement no podem seguir amortitzant el fons de comerç, amb la modificació introduïda per l'esmentada llei sobre l'article 213 de la Llei de Societats Anònimes, fiscalment el fons de comerç seguirà sent amortitzable sempre i quan aquesta

amortització fiscal vagi acompanyada de la creació d'una reserva indisponible per fons de comerç.

Despeses a distribuir

Aquelles empreses que amb el Pla General Comptable presentaven despeses a distribuir a l'actiu del balanç, es veuen obligades a eliminar-les en compliment del NPGC. D'aquesta forma, els imports activats als balanços a 31/12/2007 s'hauran d'ajustar contra un compte de fons propis (reserves) de cara a preparar la comptabilitat d'acord a la nova normativa que entra en vigor el dia 1/1/2008.

Actiu circulant

Tal i com podem apreciar en els estats financers de les empreses de l'EURAM estudiades a nivell agregat, l'actiu circulant es veu afectat de forma poc significativa. En podem destacar les partides següents:

Existències; el NPGC estableix la possibilitat de capitalitzar certes despeses com a més valor de les existències, sempre i quan estiguin relacionades amb les despeses financeres o les diferències de canvi. D'altra banda, també regula els mètodes de valoració aplicables i les correccions de valor en les existències, on hem de fer especial menció al fet que el criteri de valoració LIFO deixa d'estar permès.

Deutors comercials i altres comptes a cobrar; es consideren actius financers mantinguts per a negociar i hauran de ser valorats a "cost amortitzat", que equivaldrà al valor raonable de la contraprestació entregada més els costos de la transacció que els hi siguin directament imputables. Tot i això, els crèdits per operacions comercials amb venciment no superior a un any i que no tinguin un tipus d'interès contractual, així com els acomptes i crèdits al personal, fiances, dividendes a cobrar i desemborsaments exigits sobre instruments de patrimoni, que s'espera rebre en el curt termini, es podran valorar pel seu valor nominal quan l'efecte de no actualitzar els fluxes d'efectiu no sigui significatiu.

5.2.2. Compte de resultats.

Alguns dels principals motius pel quals es produeixen variacions en els resultats de les empreses són els següents:

Xifra de vendes

Un dels principals motius que provoquen la variació de l'import de les vendes ve donat per la incorporació a aquesta partida dels resultats extraordinaris de l'empresa. És a dir, segons la nova normativa internacional, i per tant la nova normativa comptable espanyola, s'elimina la partida de resultats extraordinaris i passa a formar part dels ingressos d'explotació de l'exercici. Les diferents empreses de l'àrea EURAM analitzades, veuen incrementada aquesta partida.

Dotació a l'amortització

Les diferències entre el Nou Pla Comptable i el PGC90 en aquesta partida no són gaire rellevants, tan sols és important apuntar que d'acord amb el NPGC no es dota fons de reversió i tots els actius es deprecien seguint el mètode de l'amortització segons vida útil del contracte signat. D'aquesta forma, els imports amortitzats amb el NPGC a la mà en casos com els de dels concessions administratives es poden veure sensiblement modificades.

Amortització del fons de comerç

Tal i com ja hem apuntat anteriorment, es deixa d'amortitzar linealment el fons de comerç en funció d'un període d'anys preestablert i es passa a amortitzar en funció del resultat del test de deteriorament que es realitza anualment. Amb aquesta nova normativa, la major part d'empreses analitzades redueixen l'amortització del fons de comerç per no malmetre els resultats.

Resultat extraordinari

Encara que la seva reclassificació no afecta al resultat atribuïble al grup, si que em de tenir en compte que el resultat extraordinari desapareix com a tal i s'integra en els ingressos i despeses de l'exercici, de manera que afecta directament al resultat d'explotació de l'empresa.

Impost de societats

Pel que fa a l'impost sobre beneficis, la norma de registre i valoració 15ª del NPGC modifica l'actual enfocament de compte de resultats i el modifica per un enfocament basat en el balanç de situació. El Pla General Comptable de 1990 seguia el sistema basat en les diferències temporals i permanents entre el resultat comptable i la base imposable. A partir de l'evolució d'aquesta doctrina, podem afirmar que en el moment d'abordar la reforma de l'efecte impositiu al NPGC, els comptes anuals mostraran una imatge semblant a la que haurien de mostrar com a resultat d'una correcta aplicació dels criteris anteriors. També destaca com a novetat, la diferenciació que es fa entre la despesa/ingrés per impost corrent (del que formaran part les diferències permanents del PGC de 1990) i la despesa/ingrés per impostos diferits. La despesa o ingrés total serà la suma algebraica de tots dos conceptes, que evidentment, haurà de quantificar-se de forma separada. En aquest context, els impostos diferits i els impostos anticipats s'anomenaran, respectivament, passius i actius per impostos diferits, amb la finalitat d'adaptar la normativa espanyola a la terminologia utilitzada per la normativa internacional.

5.2.3. Impacte sobre indicadors financers.

Per mesurar les principals variacions pel que fa a les empreses de l'EURAM hem seleccionat tota una sèrie de ràtios entre els que destaquen els següents:

Ràtios de liquiditat

Aquestes ràtios ofereixen informació sobre la solvència a curt termini de l'empresa. A fi d'analitzar la liquiditat de l'empresa s'han considerat les ràtios de liquiditat, tresoreria, disponibilitat i les de fons de maniobra sobre vendes i actius.

En general, per atendre els compromisos de pagament a curt termini és recomanable que l'actiu corrent sigui més gran que els deutes a curt termini, malgrat que en determinats sectors aquesta condició no és necessària. Aquest és el cas de les empreses que venen ràpidament les seves existències i cobren aviat dels seus clients però que, en canvi, paguen tard els seus proveïdors. Com a norma general –que ha d'adaptar-se a cada sector–, a fi que l'empresa no tingui problemes de liquiditat, el valor de la ràtio de

liquiditat, el qual es calcula dividint l'actiu circulant pels creditors a curt termini, ha de ser superior a 1. Posat el cas que el seu valor sigui inferior a 1, l'empresa demostra tenir una major probabilitat de declarar-se en suspensió de pagaments. Es podria pensar que amb una liquiditat d'1 es poden atendre sense problemes els deutes a curt termini, però a causa de la possible morositat de la clientela i a les dificultats existents per vendre totes les existències en un espai de temps breu s'aconsella que l'actiu corrent superi els deutes a curt termini:

$$\text{Ràtio de liquiditat} = \frac{\text{Actiu corrent}}{\text{Creditors a curt termini}}$$

La ràtio de tresoreria es calcula dividint la suma del realitzable i el disponible –és a dir, tot l'actiu corrent menys les existències– pels creditors a curt termini:

$$\text{Ràtio de tresoreria} = \frac{\text{Realitzable} + \text{Disponible}}{\text{Creditors a curt termini}}$$

En termes generals es considera que el valor d'aquesta ràtio ha d'acostar-se a 1. Si és així, l'empresa tindrà segurament més possibilitats d'atendre els seus deutes a curt termini. De totes maneres, en sectors en què es cobra dels clients molt més aviat del que es triga a pagar els proveïdors és possible que amb un valor menor a 1 de la ràtio de tresoreria n'hi hagi prou.

La ràtio de disponibilitat es calcula dividint el disponible pels creditors a curt termini, i el valor adequat oscil·la en termes generals entre 0,2 i 0,3:

$$\text{Disponibilitat} = \frac{\text{Disponible}}{\text{Creditors a curt termini}}$$

La ràtio de disponibilitat, com passa amb les altres ràtios, depèn molt de les característiques del sector així com del moment de l'any en què es calcula, ja que l'empresa pot tenir setmanes en les quals hagi d'atendre molts pagaments (pagues extraordinàries al personal, per exemple).

Un altre indicador útil és el fons de maniobra (diferència entre actius corrents i deutes a curt termini). En la mesura que el fons de maniobra és més elevat, l'empresa disposa de més solvència per atendre els seus deutes a curt termini. Però, d'altra banda, un fons de maniobra elevat suposa unes necessitats de finançament dels actius corrents superiors i no cobertes pels proveïdors. Hi ha dues ràtios que proporcionen aquesta informació, el fons de maniobra sobre vendes i el fons de maniobra sobre el total de l'actiu:

$$\frac{\text{Fons de maniobra}}{\text{Vendes}}$$

$$\frac{\text{Fons de maniobra}}{\text{Total actiu}}$$

Les dues ràtios anteriors han de tenir en general un valor positiu i ofereixen una mesura del fons de maniobra que necessita una empresa per dur a terme la seva activitat.

Ràtios d'endeutament

Respecte a l'estructura de finançament, les empreses tenen importants necessitats de finançament a conseqüència de les inversions en actiu fix i circulat que calen per dur a terme les seves activitats. L'estructura òptima de finançament és la que genera un cost mínim del passiu amb un risc mínim i que aconsegueix un valor màxim de l'empresa al mercat. En general, convé evitar un endeutament excessiu per disposar així d'una capitalització suficient. Normalment, una proporció adequada es dona quan els capitals propis de l'empresa suposen un 40-50% del passiu total. Hi ha una sèrie de ràtios que ajuden a analitzar aquest component de l'empresa.

Per mesurar la relació entre fons propis i deute s'empra la ràtio d'endeutament, en la qual es divideix el total de deutes entre el total del passiu. Com més petita sigui aquesta ràtio, més independència financera tindrà l'empresa, encara que en termes generals el seu valor adequat se situï entre 0,50 i 0,60:

$$\text{Endeutament} = \frac{\text{Deutes}}{\text{Passiu}}$$

Una ràtio important és la que considera la qualitat d'aquest deute, és a dir, la proporció de deute a curt termini. Com més reduït és el valor d'aquesta ràtio, de més bona qualitat és el deute pel que fa al termini de devolució. De tota manera, és important tenir en compte que hi ha empreses que, a causa de les seves dimensions o de l'activitat que duen a terme, no poden accedir amb facilitat a un finançament a llarg termini, fet pel qual acumulen una major proporció de deute a curt termini:

$$\text{Qualitat del deute} = \frac{\text{Creditors a curt termini}}{\text{Deutes}}$$

Quan s'estudia l'endeutament també s'ha d'analitzar la capacitat de devolució dels préstecs per part de l'empresa. Si es té en compte la impossibilitat de conèixer el valor dels préstecs de les empreses que dipositen balanç en model abreujat, s'ha optat per incloure en el denominador el total de deutes en comptes del total de préstecs. Com més gran és el valor d'aquesta ràtio, més capacitat té l'empresa per retornar el deute, ja que el numerador reflecteix el flux de caixa generat per l'empresa, entenent-se com a tal el resultat net de l'any més les amortitzacions del mateix període:

$$\text{Capacitat de devolució del deute} = \frac{\text{Flux de caixa}}{\text{Deute}}$$

També és útil per avaluar el cost del deute la comparació entre el BAI (Benefici Abans d'Interessos i Impostos) i les despeses financeres. Com més gran sigui el valor d'aquesta ràtio, més possibilitats tindrà l'empresa de poder atendre el cost del deute:

$$\text{Cobertura de despeses financeres} = \frac{\text{BAI}}{\text{Despeses financeres}}$$

Ràtios de gestió d'actius

El següent grup de ràtios tracta d'avaluar la capacitat que tenen les empreses per generar vendes amb els seus actius, tant corrents com no corrents. Les ràtios de gestió d'actius comparen les vendes amb els actius que es desitja analitzar. Ja que tot actiu necessita passius que el financin, del que es tracta és que amb el mínim actiu possible es generin les màximes vendes. Per tant, en treballar amb menys actius hi haurà menys passius, és a dir, menys deutes i capitals propis, i més eficient serà l'empresa. Es tracta de ràtios que han de ser tan elevades com es pugui per tal que els actius tinguin la màxima

productivitat i que es generi un màxim de vendes, tant si és sobre la base de l'actiu fix com sobre la base de l'actiu circulant. Les quatre ràtios més destacades són les de rotació de l'actiu, rotació de l'actiu no corrent, rotació de l'actiu corrent i rotació dels estocs:

$$\text{Rotació de l'actiu} = \frac{\text{Vendes}}{\text{Actiu}}$$

$$\text{Rotació de l'actiu no corrent} = \frac{\text{Vendes}}{\text{Actiu fix}}$$

$$\text{Rotació de l'actiu corrent} = \frac{\text{Vendes}}{\text{Actiu circulant}}$$

$$\text{Rotació dels estocs} = \frac{\text{Vendes}}{\text{Estocs}}$$

Ràtios de terminis

D'altra banda, és important l'anàlisi dels terminis per avaluar la gestió dels actius circulants d'exploració i els creditors a curt termini.

El termini de les existències es calcula dividint la inversió en existències pel moviment anual d'aquesta inversió (consums d'exploració) i es multiplica tot plegat per 365 dies. A fi que la gestió de les existències sigui el màxim d'eficient convé que aquest termini sigui tan reduït com es pugui.

$$\text{Termini d'existències} = \frac{\text{Existències}}{\text{Consums d'exploració}} \times 365$$

En general, és positiu que el termini de cobrament a clients sigui curt i que, en canvi, el termini de pagament a proveïdors sigui llarg. De tota manera, d'aquest darrer només se'n podrà dir que és positiu sempre que la causa sigui la capacitat de negociació de l'empresa dins del marc legal vigent, i sense que tingui res a veure amb problemes de manca de tresoreria per atendre els pagaments a fer. Aquestes ràtios de termini de cobrament a clients i de pagament a proveïdors, que es calculen en dies, varien molt segons el sector que s'analitza i les seves característiques intrínseques.

$$\text{Termini de cobrament de clients} = \frac{\text{Clients}}{\text{Vendes}} \times 365$$

$$\text{Termini de pagament de proveïdors} = \frac{\text{Creditors comercials}}{\text{Compres}} \times 365$$

Una altra ràtio útil és la que permet comprovar la part de la inversió en clients finançada pels creditors comercials. És la ràtio de finançament de la inversió en clients per creditors comercials i convé que el seu valor sigui tan elevat com es pugui:

$$\text{Finançament de la inversió en clients = } \frac{\text{Creditors comercials}}{\text{Clients}}$$

per creditors comercials

En el cas de les empreses petites, la informació que es diposita al Registre Mercantil és la corresponent als estats comptables abreujats. Aquesta informació, en el cas del balanç abreujat no facilita informació desglossada de la composició dels deutes a curt. Per aquest motiu, en la majoria dels sectors no es poden calcular les ràtios de Termini de pagament i de Finançament de la inversió en clients per creditors comercials. Per això s'ha posat "n.d." (dada no disponible).

Ràtios de rendibilitat i capacitat d'autofinançament

Amb l'anàlisi de la rendibilitat es pot relacionar el que es genera a través del compte de resultats amb la inversió que es necessita per dur a terme l'activitat empresarial, així com amb els recursos aportats pels accionistes. Aquesta anàlisi es pot completar amb l'estudi del flux de caixa, que orientarà sobre la capacitat de generació de fons.

La rendibilitat econòmica és la relació entre el benefici abans d'interessos i impostos (BAII) i l'actiu total. El BAII s'empra per avaluar el benefici generat per l'actiu, independentment de com es financi i, per tant, sense tenir en consideració les despeses financeres. Aquesta ràtio de rendibilitat econòmica, també anomenada ROI (de l'anglès Return on Investment), serà millor com més elevat sigui ja que indicarà que s'obté més productivitat de l'actiu:

$$\text{Rendibilitat econòmica = } \frac{\text{Benefici abans d'Interessos i Impostos}}{\text{Total actiu}}$$

D'altra banda, a través de la rendibilitat financera es calcula el benefici net generat en relació amb la inversió dels propietaris de l'empresa, principal objectiu de l'inversor. Aquesta ràtio també s'anomena ROE (de l'anglès Return on Equity) i és una de les ràtios més importants en les empreses amb ànim de lucre. Com més elevat sigui el valor d'aquesta ràtio, millor per a l'empresa. En tot cas, com a mínim ha de ser positiu i igual o superior a les expectatives dels accionistes.

$$\text{Rendibilitat financera} = \frac{\text{Benefici net}}{\text{Capitals propis}}$$

Aquesta anàlisi es pot completar amb l'estudi de la capacitat d'autofinançament que permet avaluar la capacitat de generar recursos per part de l'empresa.

La capacitat d'autofinançament és una de les claus de la bona marxa de les empreses. La capacitat d'autofinançament prové de la suma del benefici net i les amortitzacions –és a dir, pel flux de caixa– i es pot comparar amb l'actiu o amb les vendes. Aquestes ràtios cal que siguin tan elevades com es pugui:

$$\text{Capacitat d'autofinançament} = \frac{\text{Flux de caixa}}{\text{Actiu}}$$

$$\text{Capacitat d'autofinançament sobre vendes} = \frac{\text{Flux de caixa}}{\text{Vendes}}$$

Ràtios de creixement mitjà per empresa

Finalment, és important tenir en compte el fet que el creixement de l'empresa es troba amb restriccions ja que té uns límits marcats, com per exemple la seva capacitat de generar flux de caixa o la seva estructura econòmica.

Les empreses no poden tenir un creixement excessivament ràpid a causa del risc d'un deute excessiu o de perdre competitivitat. Per tant, és important que les empreses presentin un creixement equilibrat. En general, es podria afirmar que la situació ideal ve donada per un creixement de les vendes superior a la inflació, juntament amb un creixement menor dels actius, de manera que la productivitat s'incrementa. És també recomanable que l'increment del deute sigui inferior al dels actius, de manera que el creixement serà sòlid i amb un nivell de risc reduït.

Per avaluar aquest creixement és important analitzar l'evolució de les vendes, l'evolució de l'actiu, la del deute i la dels beneficis:

$$\text{Evolució de les vendes} = \frac{\text{Vendes Any N}}{\text{Vendes Any (N - 1)}}$$

$$\text{Evolució de l'actiu} = \frac{\text{Actiu Any N}}{\text{Actiu Any (N - 1)}}$$

$$\text{Evolució del deute} = \frac{\text{Deute Any N}}{\text{Deute Any (N - 1)}}$$

$$\text{Evolució del benefici} = \frac{\text{Benefici Any N}}{\text{Benefici Any (N - 1)}}$$

cada una de les quatre ràtios anteriors, s'hi divideix tant el numerador com el denominador pel nombre d'empreses que conformen la mostra, fet que es considera necessari si es té en compte que cada any la quantitat d'empreses de la mostra és diferent. A través d'aquestes quatre ràtios es pot avaluar el creixement que té l'empresa analitzada.

5.2.4. Diferències del NPGC i la versió per a PIME.

El Pla General Comptable per a PIME presenta una estructura idèntica que el Pla Comptable General, però veu reduït el seu contingut, especialment, pel que fa a les operacions on s'ha considerat que els destinataris d'aquesta norma són un perfil de petita i mitjana empresa (de fet són el perfil d'empresa més habitual a l'EURAM), amb lo que resulta d'especial interès dintre d'aquest estudi diferenciar el fets diferencials entre la versió per a PIME i la versió general. A la resta de les matèries desenvolupades en aquesta versió, s'han mantingut els continguts del NPGC, per tal d'aconseguir una major homogeneïtat en el tractament de la informació comptable.

Les petites i mitjanes empreses hauran de formular el balanç, el compte de resultats, l'estat de canvis en el patrimoni net i la memòria, que són els documents que formen part dels comptes anuals. Amb la intenció de simplificar les obligacions comptables de les empreses que no superin la mida exigida per obligar-les a sotmetre els seus comptes anuals a auditoria, la Llei 16/2007, del 4 de juliol, no exigeix a aquestes empreses la presentació de l'estat de fluxes d'efectiu. Aquest estat financer podrà ser presentat de forma voluntària, sempre seguint les pautes incloses en el NPGC.

La imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats, com a corol·lari de l'aplicació sistemàtica i regular de les normes comptables, segueix sent l'objectiu dels comptes anuals de les petites i mitjanes empreses. Per tal d'assolir aquest objectiu, en el marc conceptual es precisa que la comptabilització de les operacions haurà de

respondre i mostrar la substància econòmica i no tan sols la forma jurídica utilitzada per a instrumentar-les. Per tal d'aconseguir la imatge fidel de les PIME, s'anuncien el mateixos principis comptables inclosos en el NPGC: empresa en funcionament, meritament, uniformitat, prudència, no compensació i importància relativa, mentre que els principis de registre i correlació entre ingressos i despeses del PGC del 1990, hi estan inclosos en forma de criteris de reconeixement dels elements dels comptes anuals, i el principi de preu d'adquisició s'ha inclòs a l'apartat del marc conceptual relatiu als criteris valoratius, donat que l'assignació de valor és l'últim pas abans de comptabilitzar tota transacció o fet econòmic. Per últim, al igual que les disposicions incloses en el NPGC, fer menció de la desaparició de la superioritat del principi de prudència sobre la resta de principis comptables.

Els comptes anuals de les PIME inclouen els mateixos elements; actius, passius, patrimoni net, ingressos i despeses, recollits en el NPGC, que queden definits amb els mateixos paràmetres. Tot i això, s'ha de tenir present que la versió del pla comptable per a PIME estableix certes particularitats pel que fa als criteris de reconeixement i valoració d'alguns elements, en ordre de facilitar la seva comprensió i aplicació per part de les empreses de menor dimensió econòmica, fonamentalment a l'àmbit dels instruments financers.

La segona part del Pla Comptable per a PIME conté les normes de registre i valoració dels diferents elements patrimonial i transaccions. Es pot considerar que el Pla Comptable per a PIME, és una norma jurídica completa amb les excepcions específiques, ha mantingut el nivell de detall del NPGC de tal forma que, amb caràcter general, un usuari del pla de PIME pot trobar, en relació amb el tractament comptable que s'ha d'atorgar a les seves operacions normals, un nivell de resposta semblant al contingut en el Pla General de Comptabilitat, evitant d'aquesta forma fer referència continuada a dos documents amb caràcter normatiu.

De la mateixa forma, també és en aquesta segona part, on s'han portat a terme tot un seguit d'eliminacions de normes i elements que regulaven aspectes que s'estima tenen poca aplicació pel que a les PIME. En d'altres casos, s'han regulat elements i operacions amb criteris simplificadors que comporten una menor complexitat a les valoracions i en els registres comptables d'alguns elements patrimonials, com és el cas dels instruments financers o les operacions d'arrendaments financer. Entre els elements

a destacar, pel que fa a la no incorporació a la versió del Pla per a PIME es troben:

- Fons de comerç.
- Actius no corrents i grups mantinguts per a la venda.
- Instruments financers compostos.
- Derivats que tenen com actiu associat, inversions en instruments de patrimoni no cotitzats, on el seu valor raonable no pot ser determinat amb fiabilitat,
- Contractes amb garantia financera.
- Fiances entregades i rebudes.
- Cobertures comptables.
- Conversió dels comptes anuals a la moneda de presentació.
- Passius per retribucions a llarg termini al personal.
- Transaccions amb pagaments basats en instruments de patrimoni net.
- Combinacions de negoci.
- Operacions de fusió, escissió i aportacions no dineraries d'un negoci entre empreses del grup.

En el cas que una empresa que apliqui aquest Pla General de Comptabilitat per a PIME porti a terme una operació no regulada en aquesta versió, s'haurà de remetre a les normes corresponents al Pla General de Comptabilitat, amb l'excepció de la norma de registre i valoració dels actius no corrents i dels elements patrimonials mantinguts per a la venda.

Tot i el pas endavant que suposa l'existència d'una normativa comptable pensada específicament per al perfil de les petites i mitjanes empreses, s'ha de tenir present que encara queda molta feina per davant; no obstant s'ha de recordar que l'entrada en vigor del NPGC i de la versió per a PIME exigeix una revisió de les adaptacions sectorials i de les resolucions emeses per part de l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes.

5.2.5. Primera aplicació

Segons dicta la disposició transitòria primera del Real Decret 1515 del 16 de novembre del 2007, pel qual s'aprova el Pla General Comptable amb la versió per a

PIME, la nova normativa comptable serà d'obligatòria aplicació a partir del primer exercici econòmic que comenci a partir del dia 1 de gener de 2008. Els criteris comptables inclosos a la nova normativa comptable s'hauran d'aplicar de forma retroactiva amb les excepcions que ens indiquen les disposicions transitòries segona i tercera del decret ja mencionat. A tal efecte, el balanç d'apertura de l'exercici en que s'apliqui per primera vegada la nova normativa comptable, s'haurà d'elaborar d'acord amb les pautes següents:

1. S'hauran d'enregistrar tots els actius i passius segons dicten les normes de reconeixement del nou Pla General Comptable, com per exemple les inversions immobiliàries.
2. S'hauran de donar de baixa tots els actius i passius no admesos a la nova normativa comptable, com per exemple la consideració de les despeses per establiment, considerades com a element patrimonial
3. Reclassificar els elements patrimonials d'acord amb les definicions i els criteris inclosos en el nou pla comptable.
4. Les empreses podran optar per valorar tots els elements patrimonials que s'hagin d'incloure en el balanç d'apertura d'acord als principis i normes vigents amb anterioritat a l'entrada en vigor de la Llei 16/2007, del 4 de juliol, de reforma i adaptació de la legislació mercantil en matèria comptable per a la seva harmonització internacional amb base a la normativa de la unió Europea, excepte els instruments financers que es valorin pel seu valor raonable.

Si l'empresa decideix no acollir-se a aquest últim apartat, haurà de valorar tots els seus elements patrimonials d'acord amb les noves normes establertes en el decret 1515/2007.

La contrapartida que les empreses hauran de fer servir, com a contrapartida de tots els ajustos necessaris per tal d'adaptar-se a la nova normativa, serà, normalment, una partida de reserves, excepte quan a les normes de valoració incloses en el NPGC ens indiqui alguna altra opció.

Tot i les pautes generals pel que fa a la primera aplicació mencionades fins aquest punt, també estan contemplades tota una sèrie d'excepcions, entre les que destaquen:

1. L'empresa podrà aplicar les següents excepcions a la regla general:

- a) Les provisions corresponents a obligacions assumides derivades del desmantellament i altres associades a l'immobilitzat material, tal com els costos de rehabilitació del lloc sobre el que es troba, podran calcular-se i comptabilitzar-se pel valor actual que tinguin en data del balanç d'apertura.
- b) L'empresa podrà optar per no aplicar amb efectes retroactius el criteri de capitalització de les despeses financeres incloses a les normes de registres i valoració.

Cal tenir present també, que en certs casos queda prohibida l'aplicació retroactiva. Entre ells destaquen:

- a) Si una empresa va donar de baixa actius o passius financers no derivats, d'acord a la normativa comptable de 1990, no es reconeixeran tot i que així ho exigeixin les normes de registre i valoració del NPGC, a menys que s'hagin de recollir com a resultat d'una transacció o aconteixement posterior.
- b) Estimacions. En el balanç d'apertura, excepte si existeixen evidències objectives de que es va produir un error, les estimacions hauran de ser coherents amb les que es van fer en el seu dia.

Aquests criteris de primera aplicació, a grans trets, són els mateixos tant per grans empreses com per petites i mitjanes; per tant, l'efecte sobre les empreses de l'EURAM serà molt semblant en aquest sentit, tot i que si tenim present els diferents punts anteriors, ja podem anticipar que de més significatius a les empreses que fan servir la versió General del NPGC:

5.2.6. Primera presentació de comptes anuals

En els primers comptes anuals aprovats que es formulin aplicant el Nou Pla General Comptable, s'haurà d'incorporar la següent informació:

- 1) A efectes de l'obligació establerta a l'article 35.6 del Codi de Comerç, i als efectes derivats de l'aplicació del principi d'uniformitat i del requisit de la comparabilitat, els comptes anuals corresponents a l'exercici que comenci a partir de l'entrada en vigor del NPGC, es consideraran comptes anuals inicials; per tant, no es reflexaran xifres comptes comparatives. Tot i això, a la memòria d'aquests primers comptes anuals, s'haurà d'incloure un punt excepcional anomenat "Aspectes derivats de la transició a la nova normativa comptable", en que s'inclourà una explicació de les principals diferències entre els criteris comptables aplicats a l'exercici anterior i els actuals, així com la quantificació de l'impacte que produeix aquesta variació de criteris comptables en el patrimoni net de l'empresa. En concret, s'inclourà una conciliació referida a la data del balanç d'apertura.

5.3. Impacte d'aplicació de la normativa internacional a les empreses cotitzades.

Per tal de poder establir una primera aproximació del que podrà representar l'entrada en vigor de la nova normativa comptable, aquí presentem una comparativa dels efectes sobre els fons propis i sobre la rendibilitat financera de varies grans empreses, per tal d'establir un primer marc de referència on poder comparar els resultats que es derivin de l'estudi detallat a les empreses de l'EURAM.

Tal com es pot apreciar a la taula 1, l'impacte que ha causat a Telefònica la implementació de les NIC a nivell consolidat es tradueix en un descens dels fons propis i un increment del benefici net. Evidentment, això suposaria que l'adopció de les NIC hauria permès a la companyia millorar de forma significativa la seva aparença patrimonial sense que aquesta circumstància tingui cap fet real al darrere. Si fem referència a companyies com Inditex, Abertis o Prisa, veurem que l'efecte net a totes elles és el mateix. Indicadors tradicionals com és la rendibilitat financera milloren com a conseqüència (o com "efecte secundari") de l'adopció de les NIC.

	FFPP PGC	FFPP NIC	B° PGC	B° NIC
Telefònica.	16.225	12.287	2.877	3.105
Inditex	2.503	2.393	628	639
Abertis	3.318	2.795	467	449
Prisa	661	629	103	123

Taula 1. Impacte de l'adopció de les NIC (xifres en milions d'euros).

A nivell internacional, tal com es pot apreciar a la figura 1 els resultats no són gens clars, obtenint variacions sobre els fons propis de diverses empreses força significatius i de sentits, en moltes ocasions, oposats.

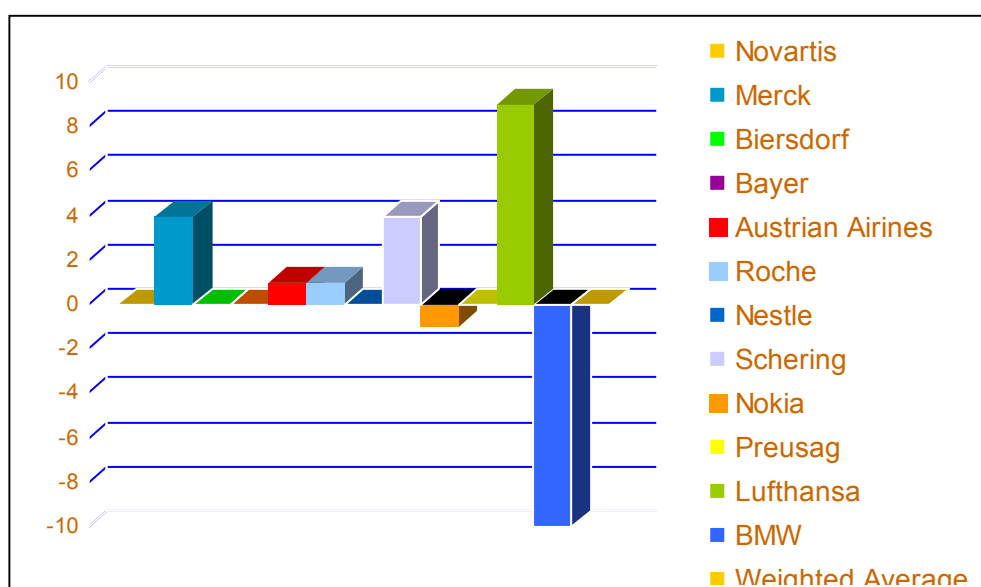

Figura 1. Impacte sobre FFPP (%) a diverses empreses internacionals.

Arribats a aquest punt, el següent pas lògic serà l'aplicació d'aquestes mateixes tècniques d'anàlisi a les empreses de l'EURAM, tot i que evidentment, abans serà necessari que es donin nous passos i definitius cap a l'aprovació de la nova normativa comptable.

5.4. Efecte previst sobre les empreses de l'EURAM

Com a punt final d'aquest treball de recerca, i un cop comentades les principals novetats que suposarà l'entrada en vigor de la nova normativa comptable a partir del proper dia 1 de gener de 2008, tan sols ens queda tractar de forma més directa quin serà, a nivell previsional, l'impacte sobre les empreses de l'EURAM en relació a la seva situació econòmico-financera.

Tal com es pot observar a la taula 2, referida al balanç agregat de les empreses de l'EURAM pels anys 2005 i 2006, la situació a nivell patrimonial de les nostres empreses és força equilibrada, tal com es desprèn del fet que disposes d'actius fixes força significatius i disposen d'una solvència més que acceptable. Com es pot observar, també són empreses força capitalitzades amb nivells, pel 2006, superiors al 40%.

EURAM AGREGAT	2006	2005
BALANÇ DE SITUACIÓ		
Actiu fix	52,79%	52,09%
Existències	13,04%	13,24%
Realitzable	32,84%	32,47%
Disponible	4,55%	4,50%
Total Actiu	100,00%	100,00%
Capitals propis	42,34%	41,86%
Resultat (Pèrdues i Guanys)	2,91%	2,88%
Ingressos a distribuir en diversos exercicis	0,86%	0,85%
Provisions per riscos i despeses	1,94%	1,92%
Creditors a llarg termini	14,87%	14,70%
Creditors a curt termini	40,72%	40,26%
Total Passiu	100,00%	100,00%

Taula 2. Balanç agregat empreses EURAM 2005 i 2006.

Si tenim presents tot allò que s'ha anat comentant en relació a la nova normativa comptable, ens trobem amb el problema que resulta força complicat pronosticar un efecte conseqüència de l'adopció de la nova normativa comptable donat que dependrà en gran mesura del perfil d'empresa que analitzem. Si ens centrem en el perfil més habitual de les empreses de l'EURAM, petites i mitjanes empreses, podem afirmar que,

fruit del NPGC, es produirà un empitjorament de la seva situació patrimonial, derivada d'ajustos com l'eliminació de les despeses d'establiment del balanç de situació i de l'eliminació de les despeses a distribuir en diversos exercicis, entre d'altres. Donat que aquests ajustos, tal com ja s'ha comentat en punts anteriors es farà contra un compte de reserves, tindrà com a efecte "secundari" un empitjorament del nivell de capitalització de les empreses, així com també, derivat d'aquest mateix fet, un empitjorament dels indicadors d'endeutament. Tot i aquests impactes patrimonials, es d'esperar que les xifres a que fan referència siguin poc significatives.

Pel que fa referència a l'impacte sobre el compte de resultats, i seguint agafant com a referència a les PIME de l'EURAM, també és d'esperar que les xifres que trobarem el proper any, en comparació amb les del 2005 i 2006 que es poden apreciar a la taula 3, empitjorin. Entre els factors que fan preveure aquesta evolució negativa del compte de resultats i trobem factors ja comentats, com la no possibilitat d'activar la major part de les despeses financeres com a major valor dels immobilitzats materials o d'existències.

COMPTE DE PERDUES I GUANYS	2006	2005
Import net de xifra de vendes	96,53%	96,56%
Altres ingressos d'explotació	3,47%	3,44%
Ingressos d'explotació	100,00%	100,00%
Consums d'explotació	60,26%	61,54%
Marge brut	40,39%	39,93%
Altres despeses d'explotació	15,36%	15,18%
Valor afegit	25,03%	24,75%
Despeses de personal	15,69%	15,51%
Dotacions per amortització de l'immobilitzat	3,10%	3,07%
Dotacions de tràfic i pèrdures de crèdits incobrables	0,40%	0,40%
BAll	5,84%	5,77%
Ingressos financers	2,02%	1,99%
Despeses financeres	2,30%	2,28%
BAI ordinari	5,56%	5,49%
Resultats activitats extraordinàries	-0,55%	-0,55%
BAI	5,00%	4,95%
Impost de Societats	1,42%	1,40%
Resultat de l'exercici	3,58%	3,54%

Taula 3. Compte de pèrdues i guanys agregat empreses EURAM 2005 i 2006.

Com a conseqüència dels impactes, normalment negatius, sobre el compte de resultats i el balanç de situació, és previsible que també es produeixi un empitjorament generalitzat dels indicadors financers que es fan servir per avaluar la salut de les empreses, tot i que és important tenir present, que donat que la normativa comptable es veurà modificada de forma significativa, no serà viable comparar directament indicadors financers d'empreses anteriors a 2008 amb els nous valors que puguin sorgir a partir d'aquest any.

En aquesta línia és previsible que els valors dels principals indicadors financers que han presentat les empreses de l'EURAM en els últims anys (disponibles a la taula 4) patiran un descens, però en relació al mateix, hem de tenir present, que en molts casos no es tractarà d'un descens que vagi acompanyat d'un empitjorament en el negoci. A tots aquests podrem veure també, com indicadors com els de la rendibilitat financera seran superiors degut, bàsicament, a que un descens de la capitalització de les empreses, provocarà que, tot i el previsible descens dels resultats, el quocient sigui favorable.

RÀTIOS	2006	2005
Liquiditat:		
Liquiditat	1,33	1,31
Tresoreria	0,96	0,95
Disponibilitat	0,12	0,12
Fons de maniobra / Vendes	0,14	0,14
Fons de maniobra / Actiu	0,11	0,11
Endeutament:		
Endeutament	0,56	0,55
Qualitat del deute	0,76	0,75
Capacitat de devolució dels deutes	0,10	0,10
Cobertura de despeses financeres	2,62	2,59
Palanquejament financer	2,45	2,43
Gestió d'Actius		
Rotació de l'actiu	0,92	0,91
Rotació de l'actiu fix	2,05	2,03
Rotació de l'actiu circulat	1,80	1,78
Rotació d'existències	6,81	6,73
Terminis		
Terminis d'existències	106,54	105,33
Termini de cobrament	105,93	104,73
Termini de pagament	91,08	90,05
Creditors comercials / Clients	0,41	0,41
Rendibilitat i autofinançament		
Rendibilitat econòmica	5,18%	5,12%
Rendibilitat financera	10,33%	10,21%
Flux de caixa / Actiu	5,62%	5,56%
Flux de caixa / Vendes	5,78%	5,71%

Taula 4. Principals indicadors financers empreses EURAM 2005 i 2006.

6. CONCLUSIONS

Com a conclusions generals relacionades amb les Normes Internacionals de Comptabilitat, i un cop portats a terme els primers estudis referits tant a l'adopció de les NIC/NIIF per part de les grans empreses, com a els canvis normatius recollits actualment a l'esborrany de Pla General Comptable publicat per l'ICAC durant el mes de febrer de 2007, ja podem començar a intuir quins seran els efectes més importants d'aquest canvi a nivell de regulació comptable, entre ells podem destacar:

- Les NIC/NIIF són unes normes en continua evolució que pretenen presentar de forma clara i entenedora els estats financers a tots aquells usuaris de la informació econòmico-financera. Això provocarà que durant els propers anys es vagin portant a terme tot un seguit de petits canvis a nivell comptable per tal d'adaptar el PGC a la normativa europea.
- A dia d'avui, la nova normativa comptable presenta un nombre massa elevat d'alternatives que dificulten la comparabilitat dels estats financers de les empreses i per tant, perden en gran mesura el seu sentit d'homogeneïtzar internacionalment la informació comptable. En aquest sentit, un dels efectes més importants que permetrà l'entrada en vigor del nou Pla General Comptable, serà una major transparència pel que fa a la quantitat i qualitat de les dades comptables publicades per part de les empreses.
- L'anàlisi a tot un seguit d'empreses pel que fa a l'impacte de la implantació de les NIIF dona com a resultat una reducció de la capitalització de les empreses, una reducció dels seus actius totals i un increment (en la majoria dels casos) en els resultats empresarials, encara que aquest últim aspecte pot veure's neutralitzat segons el tractament de les diferents partides que conformen el compte de resultats. Es d'esperar que en centrar-nos en el teixit empresarial de l'EURAM, l'efecte que detectem serà molt semblant.

Arribats a aquest punt hem aconseguir posar en evidència quins són, a dia d'avui, els principals canvis que afectaran a la major part de les empreses a partir del proper 1 de

gener de 2008, i en base a aquesta informació i havent analitzat els canvis provocats a les grans empreses cotitzades pel que fa a l'adopció de les NIC/NIIF des de 1 de gener de 2005, tenim una idea força clara de quin podrà ser l'impacte que l'entrada en vigor del nou Pla General Comptable pot tenir sobre el conjunt d'empreses de l'EURAM.

Un cop disponible la normativa comptable que entrarà en vigor a Espanya el proper 1 de gener de 2008, i que s'ha anat analitzant durant tot aquest document, podem arribar a concloure, centrats ja en l'àmbit de les empreses de l'EURAM que:

- Fruit del NPGC, es produirà, normalment, un empitjorament de la situació patrimonial de les empreses de l'EURAM, del seu nivell de capitalització o fons propis i dels indicadors d'endeutament. Tot i aquests impactes patrimonials, es d'esperar que les xifres a que fan referència siguin poc significatives.
- Els canvis vinculats al compte de resultats, provocaran tot un seguit de canvis fiscals, que seran força més significatius per les empreses de l'EURAM que el NPGC en sí mateix.

BIBLIOGRAFIA

Altman, E.: «Financial ratios, discriminant analysis and the prediction of corporate bankruptcy», *Journal of Finance*, vol. 23, número 7, 1968.

Altman, E. i altres: «Validité de la méthode des ratios», CESA, Cahiers de Recherche, número 16, Jouy en Josas, París, 1974.

Altman, E.: «Complete financial distress: A complete guide to predicting, avoiding and dealing with bankruptcy», John Wiley and Sons, Nova York, 1983.

Amat, O.: Prólogo. «Nuevo Plan General de Contabilidad. Borrador», ACCID. Barcelona 2007.

Amat, O; Perramon, J. «NIC/NIIF Normas Internacionales de Contabilidad, Gestión 2000, Barcelona 2004.

Amat, O; Perramon, J. «Comprendre les Normes Internacionals de Comptabilitat NIC, Gestión 2000, Barcelona 2003.

Asociación para el Progreso de la Dirección: «Examen económico- financiero de la empresa española», APD, Madrid, diversos anys.

Banco de España: «Análisis económico financiero», Central de Balances del Banco de España, Madrid, diversos anys.

Barómetro de Empresas (Deloitte) Normas Internacionales de Contabilidad (IAS o NICs)

Blake, J.: «The concise guide to interpreting accounts», Van Nostrand Rivero, P.: «Análisis de balances y estados complementarios», Pirámide, Reinhold International, Londres, 1989. Madrid, 1990.

Cañibano, L.: «Contabilidad. Análisis contable de la realidad económica», Pirámide, Madrid, 1990.

Casanovas, I. «Normas Internacionales de Información Financiera, Ediciones del Instituto de Censores Jurados de Cuentas de España, Madrid 2004.

Consejo General de Colegios de Economistas de España. Nota de prensa. “Impacto de la aplicación de la reforma contable en la Pyme.”. Madrid 2006.

ICAC; (2007). Nuevo Plan General Contable. Madrid.

ICAC; (2007). Nuevo Plan General Contable para Pymes. Madrid.

Invernizzi, G. i Molteni, M.: «Analisi di bilancio e diagnosi strategica», Etaslibri, Milan, 1992.

Johnson, R. W.: «Financial Management», Allyn and Bacon Inc., Boston, 1981.

JONÁS, I; HERREROS, J. Valor razonable y libro blanco: Repercusiones prácticas, Partida Doble, núm. 136, páginas 78 a 89, septiembre 2002

Lizanda, J.M. «Aspectos fiscales y contables de las NIC/NIIF”. Gestión 2000, Barcelona 2005

Mallo, C.: «Informe de gestión e imagen empresarial», Revista de Economía, número 6, tercer trimestre de 1990.

O'Neill, J., Holmes, G. y Thornton, G.: «Financial accounting», Letts, Londres, 1989.

Perramon, J. (2005) «NIC/NIIF Diferencias con la Normativa Contable Española, Gestión 2000, Barcelona 2005.

Rocafort, A.: «Análisis e integración de balances», Hispano Europea, Pirámide, Madrid, 1990.

Rosanas, J. M.: «Informació comptable per a la presa de decisions empresarials», Ariel, Barcelona, 1992.

Sánchez Fernández, J.L.; ... ; «Estudio sobre los efectos de la aplicación de las normas contables del IASB a los sectores cotizados de la bolsa española, Instituto Español de Análisis Financieros, Madrid 2006

Santandreu, E.: «El chequeo de la empresa», Ediciones Gestión 2000, Barcelona, 1993.

Zairi, M.: «Measuring performance for business results», Chapman Hall, Cliffs, 1986. Londres 1994.

Anexe 1. Reial decret 1515/2007 del 16 de novembre. Aprovació del Nou Pla General Comptable.

TEXTO REAL DECRETO 1515/2007 del 16 de noviembre.

La disposición final primera de la Ley 16/2007, de 4 de julio, de reforma y adaptación de la legislación mercantil en materia contable para su armonización internacional con base en la normativa de la Unión Europea, autoriza al Gobierno para que, de forma simultánea al Plan General de Contabilidad y como norma complementaria de éste, apruebe el Plan General de Contabilidad de Pequeñas y Medianas Empresas (en adelante, Plan General de Contabilidad de Pymes), con el mandato de que recoja los contenidos del mismo relacionados con las operaciones realizadas, con carácter general, por estas empresas, y le habilita a simplificar criterios de registro, valoración e información a incluir en la memoria.

El Plan General de Contabilidad de Pymes que ahora se aprueba constituye el desarrollo de las normas contables que pueden ser aplicadas por ciertas empresas, delimitadas en el cuerpo de este real decreto. La aprobación de esta norma en un real decreto diferenciado del que aprueba el Plan General de Contabilidad, se justifica por razones de sistemática normativa, con el fin de que las pequeñas y medianas empresas cuenten con un Plan contable completo y específico, que presenta la misma estructura que el Plan General de Contabilidad.

En la determinación de las operaciones realizadas con carácter general por estas empresas y, en consecuencia, en la simplificación de los criterios contenidos en el Plan General de Contabilidad se ha partido de una propuesta analizada en un grupo de trabajo específico creado para esta tarea. Asimismo, a efectos de valorar su idoneidad y adecuación con el Marco Conceptual de la Contabilidad contenido en el Código de Comercio, este proyecto normativo fue sometido a informe del Consejo de Contabilidad en su reunión celebrada el día 5 de septiembre de 2007, una vez oído el Comité Consultivo de Contabilidad reunido el día 25 de julio de 2007.

El artículo 1 de este real decreto aprueba el Plan General de Contabilidad de Pymes, determinando el artículo 2 su ámbito de aplicación. Debe resaltarse el carácter voluntario de este Plan General de Contabilidad de Pymes, cuya aplicación es opcional para las empresas que cumplan las condiciones establecidas en el artículo 175 del Texto Refundido de la Ley de Sociedades Anónimas, aprobado por Real Decreto Legislativo

1564/1989, de 22 de diciembre, para la formulación de balance y estado de cambios en el patrimonio neto abreviados. Adicionalmente se exige que la empresa no se encuentre en alguno de los supuestos de exclusión regulados en el apartado 2 del artículo 2 de este real decreto. Cabe mencionar que estas mismas circunstancias delimitan la posibilidad, para las entidades no mercantiles de aplicar los contenidos de este Plan General de Contabilidad de Pymes, en los términos recogidos en el artículo 5.

Teniendo en cuenta que la determinación del cumplimiento de las condiciones aludidas se produce a cierre de ejercicio, el sujeto contable registrará sus operaciones atendiendo a las circunstancias previsibles, efectuando, en su caso, y al menos al cierre del ejercicio, los ajustes que procedan.

Adicionalmente, la opción que una pequeña o mediana empresa ejerza de aplicar el Plan General de Contabilidad o el Plan General de Contabilidad de Pymes, deberá mantenerse de forma continuada un mínimo de tres ejercicios, salvo que la empresa, por dejar de estar incluida en el ámbito de aplicación de este último, tuviera que aplicar obligatoriamente el Plan General de Contabilidad.

Por su parte, el artículo 3 de este real decreto prohíbe la aplicación parcial del Plan General de Contabilidad de Pymes, exigiendo que se considere como un cuerpo completo, de forma que el usuario de la información financiera externa pueda ser conocedor de los criterios que subyacen en unas cuentas anuales de pequeñas y medianas empresas. Y ello sin perjuicio, obviamente, de que si una empresa que aplique este Plan realiza operaciones que no están específicamente recogidas en él, habrá de remitirse a las normas o a los apartados específicos del Plan General de Contabilidad, que contengan los criterios de registro, valoración y presentación de dichas operaciones, con la excepción de los relativos a activos no corrientes y grupos enajenables de elementos mantenidos para la venta.

Asimismo, debe resaltarse que las normas de activos financieros y pasivos financieros se conciben en el Plan General de Contabilidad de Pymes como normas aplicables en su totalidad, sin que proceda considerar a efectos valorativos categorías diferentes a las que están contempladas en ellas, y sin perjuicio de la remisión a los contenidos del Plan General de Contabilidad en relación con los contratos particulares no regulados en el Plan General de Contabilidad de Pymes; a saber, los pasivos financieros híbridos, los instrumentos compuestos, los derivados que tengan como subyacente inversiones en instrumentos de patrimonio no cotizados cuyo valor razonable no pueda ser determinado con fiabilidad, los contratos de garantía financiera, las fianzas entregadas y recibidas y las coberturas contables.

La estructura del Plan General de Contabilidad de Pymes es la misma que la del Plan General de Contabilidad. Consta de cinco partes precedidas de una Introducción en la

que se explicitan las características fundamentales de este texto y sus diferencias con respecto al Plan General de Contabilidad.

Alguna de las variaciones que el usuario del Plan General de Contabilidad de Pymes encontrará al comparar su contenido con el del Plan General de Contabilidad, son:

1. La primera parte, que contiene el Marco Conceptual de la Contabilidad, no ha sufrido ninguna modificación destacable respecto a la primera parte del Plan General de Contabilidad, si bien dado el tamaño de las empresas destinatarias de este Plan, el estado de flujos de efectivo se contempla como un documento de elaboración voluntaria, al amparo de lo dispuesto en los artículos 34 del Código de Comercio y 175 del Texto Refundido de la Ley de Sociedades Anónimas.

2. En la segunda parte, normas de registro y valoración para pequeñas y medianas empresas, se han eliminado las normas relativas a ciertas operaciones que se han considerado como de escasa realización por estas empresas. En este sentido, se han eliminado las siguientes normas o apartados:

a) Fondo de comercio.

b) Instrumentos financieros compuestos.

c) Derivados que tengan como subyacente inversiones en instrumentos de patrimonio no cotizados cuyo valor razonable no pueda ser determinado con fiabilidad.

d) Contratos de garantía financiera.

e) Fianzas entregadas y recibidas.

f) Coberturas contables.

g) Pasivos por retribuciones a largo plazo al personal.

h) Transacciones con pagos basados en instrumentos de patrimonio.

i) Combinaciones de negocio.

j) Operaciones de fusión, escisión y aportaciones no dinerarias de un negocio entre empresas del grupo.

Asimismo, se han simplificado algunos de los criterios de registro y valoración contenidos en el Plan General de Contabilidad, fundamentalmente relacionados con los instrumentos financieros. En particular, se han eliminado determinadas categorías de activos financieros y se ha suprimido el criterio de valoración a valor razonable con imputación directa de los cambios de valor a patrimonio neto, establecida para los activos financieros disponibles para la venta en el Plan General de Contabilidad, así

como la posibilidad de designar a inicio activos y pasivos a valor razonable con cambios en la cuenta de pérdidas y ganancias.

Debe también resaltarse la eliminación de la norma relativa a activos no corrientes y grupos enajenables de elementos, mantenidos para la venta, cuyo contenido no resulta de aplicación a las empresas usuarias del Plan General de Contabilidad de Pymes. Por último, se ha suprimido el apartado relativo a la conversión de las cuentas anuales a la moneda de presentación, que carece de objeto en el Plan General de Contabilidad de Pymes dado que se establece como requisito para poder aplicar este Plan que la moneda funcional de la empresa sea el euro.

3. La tercera parte, contiene además de las normas de elaboración, los modelos de las cuentas anuales para las pequeñas y medianas empresas, que son iguales a los modelos abreviados contenidos en la tercera parte del Plan General de Contabilidad, si bien prescindiendo de las subagrupaciones, epígrafes, partidas y apartados de información en memoria relativos a las operaciones cuyo desarrollo no se inserta en el Plan General de Contabilidad de Pymes. Debe resaltarse que las empresas que opten por la aplicación de este texto y realicen operaciones no contenidas en el mismo, además de aplicar las normas de registro y valoración del Plan General de Contabilidad, habrán de incluir las partidas correspondientes en los documentos que conforman las cuentas anuales de estas empresas, así como habrán de suministrar en la memoria la información que expresamente se requiere en el modelo de memoria abreviada o, en el caso de operaciones que no se informen en ésta, en el modelo de memoria normal, incluidos ambos en el Plan General de Contabilidad.

Mención especial requiere una de las novedades de esta parte del Plan constituida por la eliminación del estado de ingresos y gastos reconocidos dada la práctica ausencia de operaciones que conllevan en el Plan General de Contabilidad la imputación de ingresos y gastos directamente al patrimonio neto. Es por ello, que se ha considerado conveniente simplificar el estado de cambios en el patrimonio neto de pequeñas y medianas empresas, que estará formado únicamente por un documento, que contempla todos los cambios en el patrimonio neto, realizados con los socios, con terceros o como una mera reclasificación de las partidas. En este documento se ha añadido específicamente la información relativa a los ingresos y gastos directamente imputados a patrimonio neto, que de acuerdo con los contenidos de este Plan serán las subvenciones, donaciones y legados concedidos a la empresa por terceros y los ingresos fiscales a distribuir. De la misma forma, si la empresa realizara alguna operación que conllevara, por aplicación del Plan General de Contabilidad, otro tipo de ingreso o gasto imputado directamente al patrimonio neto, deberá incorporarse la correspondiente fila y columna en dicho estado.

4. La cuarta y quinta parte, incluyen los grupos, subgrupos y cuentas necesarios para el reflejo contable de las operaciones contenidas en la segunda parte del Plan General de

Contabilidad de Pymes, así como las definiciones, relaciones contables y los movimientos que darán origen a los motivos de cargo y abono.

Ha de resaltarse la eliminación de los grupos 8 y 9 que reflejan los gastos e ingresos registrados directamente en el patrimonio neto, respectivamente. En este sentido, el movimiento establecido para las subvenciones, donaciones y legados recibidos de terceros que constituyen ingresos imputados directamente al patrimonio neto, refleja tanto la obtención, como el traspaso a la cuenta de pérdidas y ganancias y el efecto impositivo asociado a las citadas subvenciones, donaciones y legados.

Las normas de aplicación de este Plan General de Contabilidad de Pymes se completan con las disposiciones adicionales primera y segunda, que desarrollan los criterios que han de seguirse en la utilización del Plan General de Contabilidad de Pymes, tanto en caso de abandono de los criterios contables específicos aplicables por las microempresas, como del posible paso del Plan General de Contabilidad aprobado por Real Decreto 1514/2007, de 16 de noviembre, a la utilización del Plan General de Contabilidad de Pymes, en el ejercicio en que un sujeto contable entre en el ámbito de aplicación de este último Plan. En los supuestos contrarios, de paso al Plan General de Contabilidad, se atenderá a lo regulado a este respecto en la disposición adicional única del real decreto por el que se aprueba el Plan General de Contabilidad.

Asimismo, las disposiciones transitorias primera, segunda y tercera regulan la aplicación por primera vez del Plan General de Contabilidad de Pymes después de su entrada en vigor, de forma similar a la establecida para la aplicación por primera vez del Plan General de Contabilidad, pero simplificando los criterios de las operaciones que no se desarrollan en este texto, sin perjuicio de la aplicación de los contenidos de las disposiciones transitorias relativas a la primera aplicación establecidas en el real decreto por el que se aprueba el Plan General de Contabilidad, en caso de haber tenido lugar dichas operaciones.

II

La disposición final primera de la Ley 16/2007 establece por otra parte, que atendiendo a la singularidad de las empresas de muy reducida dimensión, este desarrollo reglamentario incorporará otros criterios de registro y valoración simplificados; en particular, en el gasto por el Impuesto sobre Sociedades y en las operaciones de arrendamiento financiero y otras de naturaleza similar.

El artículo 4 de este real decreto desarrolla este mandato, recogiendo las circunstancias que han de cumplir las empresas para que puedan optar por la aplicación de los criterios contables específicos de las microempresas. Estas circunstancias se refieren a la cifra del total de las partidas del activo, que no podrá superar el millón de euros, al importe neto de la cifra de negocios, que no superará los dos millones de euros y al número

medio de trabajadores que no podrá ser superior a 10. Estos mismos criterios serán de aplicación para las entidades no mercantiles; en particular, para las fundaciones.

Por lo que se refiere al registro de las operaciones y a las consecuencias de ejercer la opción de aplicar estos criterios específicos, se entienden aplicables las mismas indicaciones anteriormente mencionadas para el Plan General de Contabilidad de Pymes.

El primer criterio específico se refiere al tratamiento contable de los acuerdos de arrendamiento financiero y otros de naturaleza similar, estableciéndose la imputación de la cuota devengada en el acuerdo, como un gasto en la cuenta de pérdidas y ganancias. En el momento en que se ejerza la opción de compra procederá registrar el activo por el importe satisfecho, aplicando el criterio valorativo del precio de adquisición. Asimismo, en atención a la relevancia de determinada información de estos acuerdos de arrendamiento financiero, se exige la incorporación de esta información en la memoria de las cuentas anuales.

No obstante lo anterior, las operaciones de arrendamiento financiero que tengan por objeto terrenos, solares u otros activos no amortizables, han de seguir el tratamiento exigido en la norma de registro y valoración del Plan General de Contabilidad de Pymes.

El otro criterio específico se refiere al registro contable del impuesto sobre beneficios, considerándose como gasto por impuesto el importe que resulte de las liquidaciones fiscales del ejercicio corriente, es decir, el gasto por impuesto sobre beneficios se hace equivalente al gasto por impuesto corriente. Adicionalmente, este artículo 4 recoge la información a incluir en la memoria que completará la aplicación de este criterio.

En ambos casos, se determinan las cuentas y los movimientos que, con carácter general, pueden utilizar las empresas que apliquen estos criterios específicos.

Las disposiciones adicional tercera y transitoria cuarta regulan la forma de proceder en el primer ejercicio en el que se apliquen los citados criterios, tanto en el supuesto de aplicaciones posteriores a la entrada en vigor de este real decreto como en dicho momento.

III

La disposición transitoria sexta de este real decreto establece, con carácter general, la aplicación por parte de los destinatarios de las normas contables aprobadas por este real decreto, de las adaptaciones sectoriales y resoluciones del Instituto de Contabilidad y Auditoría de Cuentas, que mantienen su vigencia en los términos establecidos en la disposición transitoria quinta del real decreto que aprueba el Plan General de Contabilidad.

Por lo que se refiere a los desarrollos normativos futuros, quedan incorporados en la disposición final primera como desarrollos directos del Plan General de Contabilidad, que resultarán obligatorios para todos los sujetos contables, incluidos los que apliquen el Plan General de Contabilidad de Pymes, sin perjuicio de que en algún aspecto pueda haber una especificidad que en todo caso deberá ser diferenciada expresamente en la norma.

Por último, la disposición final tercera señala la entrada en vigor de este real decreto para los ejercicios anuales que comiencen a partir del 1 de enero de 2008.

En su virtud, a propuesta del Ministro de Economía y Hacienda, de acuerdo con el Consejo de Estado y previa deliberación del Consejo de Ministros en su reunión del día 16 de noviembre de 2007.

DISPONGO :

Artículo 1. Aprobación del Plan General de Contabilidad de Pequeñas y Medianas Empresas.

Se aprueba el Plan General de Contabilidad de Pequeñas y Medianas Empresas (en adelante, Plan General de Contabilidad de PYMES), cuyo texto se inserta a continuación.

Artículo 2. Ámbito de aplicación del Plan General de Contabilidad de Pequeñas y Medianas Empresas.

1. Podrán aplicar este Plan General de Contabilidad de Pymes todas las empresas, cualquiera que sea su forma jurídica, individual o societaria, que durante dos ejercicios consecutivos reúnan, a la fecha de cierre de cada uno de ellos, al menos dos de las circunstancias siguientes:

- a) Que el total de las partidas del activo no supere los dos millones ochocientos cincuenta mil euros.
- b) Que el importe neto de su cifra anual de negocios no supere los cinco millones setecientos mil euros.
- c) Que el número medio de trabajadores empleados durante el ejercicio no sea superior a cincuenta.

Las empresas perderán la facultad de aplicar el Plan General de Contabilidad de Pymes si dejan de reunir, durante dos ejercicios consecutivos, a la fecha de cierre de cada uno de ellos, dos de las circunstancias a que se refiere el párrafo anterior.

En el ejercicio social de su constitución o transformación, las empresas podrán aplicar este Plan General de Contabilidad de Pymes si reúnen, al cierre de dicho ejercicio, al menos dos de las tres circunstancias expresadas en este apartado.

Si la empresa formase parte de un grupo de empresas en los términos descritos en la norma de elaboración de las cuentas anuales 11.ª Empresas de grupo, multigrupo y asociadas contenida en la tercera parte del Plan General de Contabilidad de Pymes, para la cuantificación de los importes se tendrá en cuenta la suma del activo, del importe neto de la cifra de negocios y del número medio de trabajadores del conjunto de las entidades que conformen el grupo.

Las magnitudes contables a las que se refiere este apartado serán las que se deriven de las normas contables que hayan resultado de aplicación en el último ejercicio y en ausencia de éste, las del Plan General de Contabilidad de Pymes.

El registro de las operaciones debe condicionarse al previsible cumplimiento de los citados requisitos.

2. En ningún caso podrán aplicar este Plan General de Contabilidad de Pymes, las empresas que se encuentren en alguna de las siguientes circunstancias:

a) Que hayan emitido valores admitidos a negociación en mercados regulados o sistemas multilaterales de negociación, de cualquier Estado miembro de la Unión Europea.

b) Que forme parte de un grupo de sociedades que formule o debiera haber formulado cuentas anuales consolidadas.

c) Que su moneda funcional sea distinta del euro.

d) Que se trate de entidades financieras que capten fondos del público asumiendo obligaciones respecto a los mismos y las entidades que asuman la gestión de las anteriores.

3. La opción que una empresa, incluida en el ámbito de aplicación del Plan General de Contabilidad de Pymes, ejerza de seguir este Plan o el Plan General de Contabilidad, deberá mantenerse de forma continuada, como mínimo, durante tres ejercicios, a no ser que, con anterioridad al transcurso de dicho plazo, la empresa pierda la facultad de aplicar el Plan General de Contabilidad de Pymes, conforme a lo establecido en los apartados anteriores.

Artículo 3. Aplicación del Plan General de Contabilidad de Pequeñas y Medianas Empresas.

1. La empresa que, cumpliendo los requisitos exigidos en el artículo anterior, opte por la aplicación del Plan General de Contabilidad de Pymes, deberá aplicarlo de forma completa.

No obstante lo dispuesto en el párrafo anterior, no tendrán carácter vinculante los movimientos contables incluidos en la quinta parte del Plan General de Contabilidad de Pymes y los aspectos relativos a la numeración y denominación de cuentas incluidos en la cuarta parte, excepto en aquellos aspectos que contengan criterios de registro o valoración.

2. Cuando una empresa que aplique el Plan General de Contabilidad de Pymes realice una operación cuyo tratamiento contable no esté contemplado en dicho texto habrá de remitirse a las correspondientes normas y apartados contenidos en el Plan General de Contabilidad con la excepción de los relativos a activos no corrientes y grupos enajenables de elementos, mantenidos para la venta que en ningún caso serán aplicables.

Artículo 4. Criterios específicos aplicables por microempresas.

1. Los criterios señalados en los apartados siguientes de este artículo, podrán ser aplicados por todas las empresas que habiendo optado por aplicar el Plan General de Contabilidad de Pymes, durante dos ejercicios consecutivos reúnan, a la fecha de cierre de cada uno de ellos, al menos dos de las siguientes circunstancias:

- a) Que el total de las partidas del activo no supere el millón de euros.
- b) Que el importe neto de su cifra anual de negocios no supere los dos millones de euros.
- c) Que el número medio de trabajadores empleados durante el ejercicio no sea superior a diez.

Las empresas perderán la facultad de aplicar los criterios específicos contenidos en el presente artículo si dejan de reunir, durante dos ejercicios consecutivos, a la fecha de cierre de cada uno de ellos, dos de las circunstancias a que se refiere el párrafo anterior.

En el ejercicio social de su constitución o transformación, las empresas podrán aplicar los criterios específicos contenidos en el presente artículo si reúnen, al cierre de dicho ejercicio, al menos dos de las tres circunstancias expresadas en este apartado.

Si la empresa formase parte de un grupo de empresas en los términos descritos en la norma de elaboración de las cuentas anuales 11.ª Empresas de grupo, multigrupo y asociadas contenida en la tercera parte del Plan General de Contabilidad de Pymes, para la cuantificación de los importes se tendrá en cuenta la suma del activo, del importe neto de la cifra de negocios y del número medio de trabajadores del conjunto de las entidades que conformen el grupo.

Las magnitudes contables a las que se refiere este apartado serán las que se deriven de las normas contables que hayan resultado de aplicación en el último ejercicio y en ausencia de éste, las del Plan General de Contabilidad de Pymes incluyendo los criterios específicos para microempresas.

A estos exclusivos efectos, cuando proceda considerar los criterios específicos para microempresas, el total activo deberá incrementarse en el importe de los compromisos financieros pendientes derivados de los acuerdos descritos en la norma primera del apartado 3 de este artículo.

El registro de las operaciones debe condicionarse al previsible cumplimiento de los citados requisitos.

2. La opción que una microempresa ejerza de aplicar o no los criterios específicos contenidos en el apartado 3 siguiente, deberá mantenerse de forma continuada, como mínimo, durante tres ejercicios, a no ser que, con anterioridad al transcurso de dicho plazo, la empresa pierda la facultad de aplicar los criterios específicos para microempresas, conforme a lo establecido en el apartado anterior.

3. Las empresas que opten por los criterios específicos de las microempresas, habrán de hacerlo de forma conjunta, debiendo seguir las siguientes normas, respecto a las operaciones descritas a continuación:

1.ª Acuerdos de arrendamiento financiero y otros de naturaleza similar:

En la calificación de un acuerdo de arrendamiento como financiero, se estará a lo dispuesto en la norma de registro y valoración correspondiente incluida en la segunda parte del Plan General de Contabilidad de Pymes.

Los arrendatarios de los acuerdos de arrendamiento financiero u otros de naturaleza similar que no tengan por objeto terrenos, solares u otros activos no amortizables, contabilizarán las cuotas devengadas en el ejercicio como gasto en la cuenta de pérdidas y ganancias. En su caso, en el momento de ejercer la opción de compra, se registrará el activo por el precio de adquisición de dicha opción.

En la memoria de las cuentas anuales, en el apartado 5. Inmovilizado material, intangible e inversiones inmobiliarias, deberá indicarse el valor razonable o valor al contado del activo calculado al inicio del arrendamiento y su vida útil estimada, las cuotas abonadas, la deuda pendiente de pago y el importe por el que se pudiese ejercer la opción de compra, si la hubiere. La información acerca de las cuotas deberá suministrarse diferenciando la parte que corresponda a la recuperación del coste del bien y la carga financiera. A tal efecto, para cada acuerdo de arrendamiento financiero deberá cumplimentarse la siguiente información:

<u>Año</u>	<u>Cuota del acuerdo de arrendamiento</u>	<u>Compromisos pendientes</u>
------------	---	-------------------------------

	Recuperación del coste	Carga financiera	
1			
...			
n			

Los arrendatarios de los acuerdos de arrendamiento financiero u otros de naturaleza similar que tengan por objeto terrenos, solares u otros activos no amortizables, aplicarán los criterios de registro y valoración relativos a los arrendamientos financieros y otras operaciones de naturaleza similar contenidos en la segunda parte del Plan General de Contabilidad de Pymes.

2.ª Impuesto sobre beneficios:

El gasto por impuesto sobre beneficios se contabilizará en la cuenta de pérdidas y ganancias por el importe que resulte de las liquidaciones fiscales del impuesto sobre sociedades relativas al ejercicio. A tal efecto, al cierre del ejercicio, el gasto contabilizado por los importes a cuenta devengados, deberá aumentarse o disminuirse en la cuantía que proceda, registrando la correspondiente deuda o crédito frente a la Hacienda Pública.

En la memoria de las cuentas anuales, en el apartado 9. Situación fiscal, deberá indicarse la siguiente información:

- a) Diferencias entre la base imponible del impuesto y el resultado contable antes de impuestos motivadas por la distinta calificación de los ingresos, gastos, activos y pasivos.
- b) Bases imponibles negativas pendientes de compensar fiscalmente, plazos y condiciones.
- c) Incentivos fiscales aplicados en el ejercicio y los pendientes de deducir, así como los compromisos adquiridos en relación con estos incentivos, y
- d) Cualquier otra circunstancia de carácter sustantivo en relación con la situación fiscal.

A los empresarios individuales, al no estar sujetos al impuesto sobre sociedades, les será de aplicación lo dispuesto en el apartado 5 de la norma de registro y valoración relativa al impuesto sobre beneficios contenida en la segunda parte del Plan General de Contabilidad de Pymes.

4. Las cuentas a utilizar para el registro contable de las operaciones descritas en el apartado 3 anterior serán, con carácter general, las siguientes:

a) La cuenta 621. «Arrendamientos y cánones» prevista en la cuarta parte del Plan General de Contabilidad de Pymes, se desagregará en las siguientes cuentas de cuatro cifras:

6210. «Arrendamientos y cánones».

6211. «Arrendamientos financieros y otros».

El movimiento de la cuenta 6211 es el siguiente:

Se cargará:

Por el importe devengado por las cuotas del arrendamiento financiero y otros similares, con abono, normalmente, a cuentas del subgrupo 57.

Se abonará:

Con cargo a la cuenta 129.

b) La cuenta 6300. «Impuesto corriente» prevista en la cuarta parte del Plan General de Contabilidad de PYMES.

5. Las empresas que apliquen los criterios específicos contenidos en el apartado 3 de este artículo incluirán en el apartado 2.1.a) de la memoria una mención expresa de la aplicación de estos criterios.

Artículo 5. Entidades no mercantiles.

Las entidades que realicen actividades no mercantiles que vengan obligadas por sus disposiciones específicas a aplicar alguna adaptación del Plan General de Contabilidad, podrán optar por aplicar los contenidos del Plan General de Contabilidad de Pymes y los criterios contables específicos para microempresas establecidos en el artículo 4 de este real decreto, en lugar de los contenidos en el Plan General de Contabilidad, siempre y cuando cumplan los requisitos exigidos para ello contemplados en los artículos 2 y 4 de este real decreto. Se deberán respetar en todo caso las particularidades que en relación con la contabilidad de dichas entidades establezcan, en su caso, sus disposiciones específicas.

Asimismo, si en las disposiciones específicas se establecen parámetros diferentes para posibilitar la formulación de balance abreviado, deberán cumplirse adicionalmente éstos para poder hacer uso de la opción recogida en el párrafo anterior de este artículo.

Disposición adicional primera. Ajustes derivados del abandono de los criterios específicos aplicables por las microempresas.

Al inicio del primer ejercicio en el que una empresa deje de aplicar los criterios específicos contemplados en el artículo 4 de este real decreto, y aplique en los acuerdos

de arrendamiento financiero y otros de naturaleza similar y en el impuesto sobre beneficios los contenidos del Plan General de Contabilidad de Pymes, realizará esta aplicación de forma retroactiva, debiendo registrar todos los activos y pasivos cuyo reconocimiento exige el Plan General de Contabilidad de Pymes. La contrapartida de los ajustes que deban realizarse será una partida de reservas salvo que, de acuerdo con los criterios incluidos en la segunda parte del Plan General de Contabilidad de Pymes, deban utilizarse otras partidas del patrimonio neto.

En las primeras cuentas anuales que se formulen abandonando los criterios específicos aplicables por las microempresas, la empresa creará en la memoria un apartado con la denominación «Aspectos derivados del abandono de los criterios específicos aplicables por las microempresas», en el que se mencionarán las diferencias entre los criterios contables específicos de las microempresas aplicados en el ejercicio anterior y los actuales, así como la cuantificación del impacto que produce esta variación de criterios contables en el patrimonio neto de la empresa.

En caso de que resulte de aplicación el Plan General de Contabilidad, se seguirá lo establecido en la disposición adicional única del Real Decreto 1514/2007, de 16 de noviembre, por el que se aprueba el Plan General de Contabilidad.

Disposición adicional segunda. Aplicación del Plan General de Contabilidad de Pymes cuando en ejercicios previos se ha utilizado el Plan General de Contabilidad.

En el primer ejercicio en el que una empresa deje de aplicar el Plan General de Contabilidad y aplique el Plan General de Contabilidad de Pymes, realizará esta aplicación de forma retroactiva, cancelándose al inicio de dicho ejercicio los ajustes por cambios de valor que figuren en el patrimonio neto con cargo o abono a las partidas de los instrumentos financieros que hubieran originado los citados ajustes.

En las primeras cuentas anuales que se formulen aplicando el Plan General de Contabilidad de Pymes, la empresa creará en la memoria un apartado con la denominación «Aspectos derivados de la transición al Plan General de Contabilidad de Pymes», en el que se incluirá una explicación de las principales diferencias entre los criterios contables aplicados en el ejercicio anterior y los actuales, así como la cuantificación del impacto que produce esta variación de criterios contables en el patrimonio neto de la empresa.

Disposición adicional tercera. Incorporación de los criterios específicos aplicables por las microempresas.

En el ejercicio en el que una empresa pase a aplicar los criterios específicos de microempresas, realizará esta aplicación de forma prospectiva desde el inicio de dicho ejercicio, debiendo contabilizarse de acuerdo con los criterios contenidos en ejercicios anteriores los saldos derivados de las operaciones reguladas en dicho artículo 4.

En la memoria de las cuentas anuales, se informará acerca del tratamiento contable de cada uno de los acuerdos de arrendamiento financiero suscritos.

Disposición transitoria primera. Reglas generales para la aplicación del Plan General de Contabilidad de Pequeñas y Medianas Empresas en el primer ejercicio que se inicie a partir de 1 de enero de 2008.

1. Los criterios contenidos en el Plan General de Contabilidad de Pymes deberán aplicarse de forma retroactiva con las excepciones que se indican en las disposiciones transitorias segunda y tercera de este real decreto.

A tal efecto, el balance de apertura del ejercicio en que se aplique por primera vez el Plan General de Contabilidad de Pymes (en adelante, el balance de apertura), se elaborará de acuerdo con las siguientes reglas:

a) Deberán registrarse todos los activos y pasivos cuyo reconocimiento exige el Plan General de Contabilidad de Pymes.

b) Deberán darse de baja todos los activos y pasivos cuyo reconocimiento no está permitido por el Plan General de Contabilidad de Pymes.

c) Deberán reclasificarse los elementos patrimoniales en sintonía con las definiciones y los criterios incluidos en el Plan General de Contabilidad de Pymes.

d) La empresa podrá optar por valorar todos los elementos patrimoniales que deban incluirse en el balance de apertura conforme a los principios y normas vigentes con anterioridad a la entrada en vigor de la Ley 16/2007, de 4 de julio, de reforma y adaptación de la legislación mercantil en materia contable para su armonización internacional con base en la normativa de la Unión Europea, salvo los instrumentos financieros que se valoren por su valor razonable.

Si la empresa decide no hacer uso de la opción anterior, valorará todos sus elementos patrimoniales de conformidad con las nuevas normas establecidas en el presente real decreto.

2. La contrapartida de los ajustes que deban realizarse para dar cumplimiento a la primera aplicación será una partida de reservas, salvo que, de acuerdo con los criterios incluidos en la segunda parte del Plan General de Contabilidad de Pymes, deban utilizarse otras partidas.

Disposición transitoria segunda. Excepciones a la regla general de primera aplicación.

1. La empresa podrá aplicar las siguientes excepciones a la regla general incluida en la disposición transitoria primera de este real decreto:

a) Las provisiones correspondientes a obligaciones asumidas derivadas del desmantelamiento o retiro y otras asociadas al inmovilizado material, tales como los costes de rehabilitación del lugar sobre el que se asienta, podrán calcularse y contabilizarse por el valor actual que tengan en la fecha del balance de apertura.

Adicionalmente deberá estimarse el importe que habría sido incluido en el coste del activo cuando el pasivo surgió por primera vez, calculando la amortización acumulada sobre ese importe.

b) La empresa podrá optar por no aplicar con efectos retroactivos el criterio de capitalización de gastos financieros incluido en las normas de registro y valoración 2.ª 1 y 12.ª 1.

2. La aplicación retroactiva de los nuevos criterios está prohibida en los siguientes casos:

a) Si una empresa dio de baja activos o pasivos financieros no derivados, conforme a las normas contables anteriores, no se reconocerán aunque lo exijan las normas de registro y valoración 8.ª y 9.ª contenidas en la segunda parte del Plan General de Contabilidad de Pymes, a menos que deban recogerse como resultado de una transacción o acontecimiento posterior.

b) Estimaciones. En el balance de apertura, salvo evidencia objetiva de que se produjo un error, las estimaciones deberán ser coherentes con las que se realizaron en su día.

Disposición transitoria tercera. Información a incluir en las cuentas anuales del primer ejercicio que se inicie a partir de 1 de enero de 2008.

En las primeras cuentas anuales que se formulen aplicando el Plan General de Contabilidad de Pequeñas y Medianas empresas, se deberá incorporar la siguiente información:

1. A los efectos de la obligación establecida en el artículo 35.6 del Código de Comercio, y a los efectos derivados de la aplicación del principio de uniformidad y del requisito de comparabilidad, las cuentas anuales correspondientes al ejercicio que se inicie a partir de la entrada en vigor del Plan General de Contabilidad de Pymes, se considerarán cuentas anuales iniciales, por lo que no se reflejarán cifras comparativas en las referidas cuentas.

Sin perjuicio de lo anterior, en la memoria de dichas cuentas anuales iniciales se reflejarán el balance y la cuenta de pérdidas y ganancias incluidos en las cuentas anuales del ejercicio anterior.

Asimismo, en la memoria de estas primeras cuentas anuales, se creará un apartado con la denominación «Aspectos derivados de la transición a las nuevas normas contables»,

en el que se incluirá una explicación de las principales diferencias entre los criterios contables aplicados en el ejercicio anterior y los actuales, así como la cuantificación del impacto que produce esta variación de criterios contables en el patrimonio neto de la empresa. En particular, se incluirá una conciliación referida a la fecha del balance de apertura.

2. Adicionalmente, si como consecuencia de los ajustes a realizar en la fecha a que corresponda el balance de apertura se registrase una pérdida por deterioro, la empresa deberá suministrar en la memoria la información requerida en el Plan General de Contabilidad de Pymes.

Disposición transitoria cuarta. Aplicación de los criterios específicos de las microempresas en el primer ejercicio que se inicie a partir de 1 de enero de 2008.

Una empresa que haya aplicado el Plan General de Contabilidad, aprobado por Real Decreto 1643/1990, de 20 de diciembre, y que pudiendo aplicar los criterios específicos contenidos en el apartado 3 del artículo 4 de este real decreto, opte por ello, aplicará dichos criterios de forma prospectiva desde el inicio de dicho ejercicio, debiendo contabilizarse de acuerdo con los criterios contenidos en ejercicios anteriores los saldos derivados de las operaciones reguladas en dicho artículo 4.

En la memoria de las cuentas anuales, se informará acerca del tratamiento contable de cada uno de los acuerdos de arrendamiento financiero suscritos.

Disposición transitoria quinta. Cálculo de los límites de aplicación.

Se tomarán en consideración los límites establecidos en los artículos 2 y 4, para todos los ejercicios a computar en la fecha de cierre del primer ejercicio en que resulte de aplicación este real decreto.

Las magnitudes contables establecidas en los citados artículos que deben tomarse en consideración para el primer ejercicio que se inicie a partir de 1 de enero de 2008, serán las que se deriven del contenido del Plan General de Contabilidad de Pymes, incluyendo en el caso del artículo 4 los criterios específicos para microempresas.

Disposición transitoria sexta. Desarrollos normativos en materia contable.

Los desarrollos normativos en materia contable en vigor a la fecha de publicación de este real decreto seguirán aplicándose por los sujetos contables que apliquen el Plan General de Contabilidad de Pymes, en los términos establecidos en la disposición transitoria quinta del Real Decreto 1514/2007, por el que se aprueba el Plan General de Contabilidad, y siempre que no se opongan a los criterios contenidos en el presente real decreto.

Disposición final primera. Normas de desarrollo del Plan General de Contabilidad de Pymes.

Los desarrollos normativos del Plan General de Contabilidad que se aprueben en virtud de las habilitaciones recogidas en las disposiciones finales del Real Decreto 1514/2007, de 16 de noviembre, por el que se aprueba el Plan General de Contabilidad, serán de aplicación obligatoria para las empresas que apliquen el Plan General de Contabilidad de Pymes.

En caso de existir algún aspecto diferenciado para las Pequeñas y Medianas Empresas, en dichos desarrollos normativos se hará expresa mención de esta circunstancia.

Disposición final segunda. Título competencial.

El presente real decreto tiene el carácter de desarrollo de la legislación mercantil, de acuerdo con lo dispuesto en el artículo 149.1.6.^a de la Constitución.

Disposición final tercera. Entrada en vigor.

La presente norma entrará en vigor el día 1 de enero de 2008 y será de aplicación en los términos previstos en el presente real decreto, para los ejercicios que se inicien a partir de dicha fecha.

Dado en Madrid, el 16 de noviembre de 2007.

JUAN CARLOS R.

El Vicepresidente Segundo del Gobierno y Ministro de Economía y Hacienda,

PEDRO SOLBES MIRA

(En suplemento aparte se publica el Plan General de Contabilidad de la Pequeña y Mediana Empresa)